Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 225 (6201) | 28 верасня 1938 г., серада | ЦАНА 10 КАП.

Гісторыя Ўсесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў). Кароткі курс. Пад рэдакцыяй Камісіі ЦК ВКП(б). Адобран ЦК ВКП(б). 1938 год. Раздзел X. Партыя большэвікоў у барацьбе за соцыялістычную індустрыялізацыю краіны. (1926—1929 годы).

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Уручэнне ордэнаў Саюза ССР.
Яшчэ адзін рэкорд лётчыцы Меднікавай.
Аб выданні кнігі «Гісторыя Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)».
Пасяджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР.
ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЕ:
Ш. Л. Цоір. — Уздым палітычнай актыўнасці сярод совецкай інтэлігенцыі.
К. М. Лупач.—Падрыхтоўваць партыйны сход.
П. Шкаруба. — Райком партыі не дапамагае райгазеце.
Перадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва прадпрыемстваў БССР.
Рэзка павялічыць вытворчасць тавараў шырспажыву.
ЖЫЦЦЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ:
Капітан М. Бабкін. — Пераправа.
У менскім Доме Чырвонай Арміі.
Чырвонаармейцы ліквідавалі пажар у калгасе.
ЗА РУБЯЖОМ:
Чэхаславакія рыхтуецца да адпору фашысцкаму агрэсару.
Салідарнасць з чэхаславацкім народам.
Паведамленне аб ходзе англа-французскіх перагавораў.
На пленуме Лігі нацый.
На франтах у Іспаніі.

ЯШЧЭ БОЛЬШ УМАЦУЕМ АБАРОНАЗДОЛЬНАСЦЬ НАШАЙ КРАІНЫ

Шчасліва, радасна жывуць народы нашай вялікай соцыялістычнай радзімы. З кожным днём краіна Советаў становіцца магутней і багацей. Увесь 170-мільённы совецкі народ на чале з роднай, любімай партыяй Леніна — Сталіна, натхнёны ў свабоднай творчай працы, куе сваю, яшчэ больш шчаслівую, выдатную будучыню.

Куды ні глянь — усюды відаць рэзультаты велізарных перамог соцыялізма. Гэтыя перамогі ярка адлюстраваны ў новых сонечных гарадах, у карпусах гігантаў соцыялістычнай прамысловасці, у квітнеючых багатымі ўраджаямі калгасных палях, у новых палацах, клубах, школах і ўніверсітэтах. Няма найпрыгажэй і лепш на зямлі краіны, чым наш Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік! Не дарам на ўсіх мовах ад краю да краю совецкай зямлі гучаць песні славы радзіме, большэвіцкай партыі, любімаму Сталіну. Увесь народ ахоплен пачуццём гарачага совецкага патрыятызма. Кожны грамадзянін СССР бязмежна любіць сваю радзіму. Вось чаму заўсёды і ўсюды ён заклапочан умацаваннем яе абароназдольнасці.

Аб гэтым так проста і выразна пісалі ў сваім пісьме да калгаснікаў арцелі імя Беларускай асобай ваеннай акругі, Любаньскага раёна, Менскай вобласці, калгаснікі арцелі імя Чапаева, Залатаношскага раёна, Палтаўскай вобласці (УССР).

«І ўзносіцца наша магутнейшая соцыялістычная радзіма ўсё вышэй і вышэй над усім загніўшым капіталістычным светам. На ўвесь светззяюць рубінавыя зоркі Крэмля. Сталінскае сонца свеціць у нас, саграває ласкавымі праменнямі, галубіць працоўных СССР, натхняе прыгнечаны народ капіталістычных краін да барацьбы і асвятляе шлях.

Але гэта яснае святло прыводзіць у шаленства азвярэлых у сваіх чорных лагавішчах фашысцкіх ваўкоў. Яны не могуць прымірыцца з існаваннем краіны, дзе людзі жывуць свабодна і працуюць на сябе, на сваю радзіму».

Калгаснікі арцелі імя Чапаева заклікаюць працоўных БССР мацаваць заходні фарпост Совецкага Саюза, падхапіць заклік рабочых, інжынераў, тэхнікаў і служачых Варашылаўградскага паравозабудаўнічага завода імя Кастрычніцкай рэволюцыі — радзімы жалезнага наркома абароны, маршала Совецкага Саюза К. Е. Варашылава— развіць соцыялістычнае спаборніцтва на лепшую пастаноўку масава-абароннай работы. Мільёны совецкіх патрыётаў квітнеючай Украіны, сонечнай Грузіі і ордэнаноснай БССР горача адгукнуліся на гэты заклік. У сваім адказным пісьме калгаснікі арцелі імя Беларускай асобай ваеннай акругі выразілі думкі і пачуцці ўсяго беларускага народа, заўсёды гатовага грудзьмі абараняць святасць і недатыкальнасць совецкіх граніц.

На пісьмо чапаеўцаў калгаснікі адказалі справай. Да знамянальнай даты — XXI гадавіны Кастрычніцкай соцыялістычнай рэволюцыі—яны абавязаліся падрыхтаваць дзесяткі новых варашылаўскіх стралкоў, кулямётчыкаў, кавалерыстаў, значкістаў ГПА, ППХА і ГСА. «Жыццё наша, — гаворыцца ў адказе, — светлае і радаснае, саграта цёплымі праменнямі Сталінскай Канстытуцыі. Умець адстойваць гэта шчаслівае жыццё ў баях з усякім ворагам мы заклікаем усіх калгаснікаў і працоўных Совецкай Украіны і Совецкай Беларусі».

Гэты заклік ужо знайшоў жывейшы водгук сярод працоўных БССР. Ва ўсіх кутках рэспублікі яшчэ шырэй разгортваецца работа па ператварэнню кожнага прадпрыемства, кожнага калгаса, кожнай установы ў непрыступныя крэпасці абароны.

І не выпадкова. У гэтыя трывожныя дні ўвага ўсяго чалавецтва прыкавана да Цэнтральнай Еўропы, над якой згусціліся чорныя хмары новай сусветнай вайны. Азвярэлы фашызм занёс акрываўлены меч над свабодалюбівай дэмакратычнай Чэхаславакіяй. Працоўныя нашай краіны, выхаваныя ў духу пролетарскага інтэрнацыяналізма, асабліва ўважліва сочаць за падзеямі ў Іспаніі, Кітаі і Чэхаславакіі. Многанацыянальныя народы нашай соцыялістычнай бацькаўшчыны, як і ўсё прагрэсіўнае чалавецтва, упэўнены, што чэхаславацкі народ са зброяй у руках адстаіць сваю незалежнасць, свае дэмакратычныя правы.

Фашызм рыхтуе вайну супроць СССР — бацькаўшчыны працоўных усяго свету. Зусім нядаўна мы з'яўляліся сведкамі ўтаржэння абнаглеўшых японскіх самураяў на нашу совецкую тэрыторыю. Геройчныя сыны нашай радзімы — байцы, камандзіры і палітработнікі Далёкаўсходняга Чырвонасцяжнага фронта—знішчальным агнём совецкай зброі вышвырнулі вон імперыялістычных драпежнікаў.

Як і ў тыя дні, увесь совецкі народ разам са сваёй роднай, непераможнай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміяй гатоў у любую мінуту, па першаму заkліку партыі і ўрада, адказаць усесакрушальным ударам на ўдар фашысцкіх падпальшчыкаў вайны. І калі вораг зноў паявіцца ля граніц нашай радзімы, мільёны смелых, бясстрашных патрыётаў будуць жорстка біць ворага на зямлі, у паветры і на моры.

БССР — баявы фарпост вялікай краіны соцыялізма на рубяжы з капіталістычным Захадам. Гэта абавязвае ўсіх працоўных нашай рэспублікі яшчэ больш упарта авалодваць ваеннымі ведамі, вучыцца метка разіць ворага, быць заўсёды ў стане мабілізацыйнай гатоўнасці, быць пільнымі да пройскаў фашысцкіх лазутчыкаў — трацкісцка-бухарынскіх і нацыянал - фашысцкіх бандытаў.

Беларускі і ўкраінскі народы ніколі не забудуць тыя жудасныя дні, калі нямецкія бароны і польскія паны здзекваліся над працоўнымі і адзначылі сваё панаванне пажарамі, шыбеніцамі, грабяжамі і гвалтамі. Свабодныя і шчаслівыя беларускі і украінскі народы, ў сузор'і вялікай сталінскай дружбы народаў СССР, горды тым, што ніколі брудныя боты нямецкіх і польскіх акупантаў не ступяць на свяшчэнныя квітнеючыя землі нашай радзімы.

«Сняцца свінням жалуды, а фашысцкія захватчыкі брэдзяць шырокімі стэпамі Украіны, данецкім вугалем, крыварожскай рудой, брэдзяць багаццямі Далёкага Усхода, брэдзяць зямлёй і лясамі Беларусі, — пішуць калгаснікі Совецкай Украіны.—Захватчыкі папрабавалі ў 1918 годзе пагрэць свае крывавыя рукі і запусціць іх у сялянскія закромы, хлявы і нават куратнікі, грабілі сярод белага дня, пакуль узняўся ўсемагутны народ і пад кіраўніцтвам большэвіцкай партыі выгнаў бандытаў. Тады ім хаця лягчэй было ўцячы, бо пяткі намазалі награбленым салам. А цяпер уцячы не дамо. Будзе ім, як таму шведу пад Палтавай, і ў бок і ў рыла. Жывымі з нашай зямлі не выйдуць і на сваёй тэрыторыі ратунку не знойдуць. Совецкі народ трымае порах сухім, маторы напагатове».

Як проста і пераканаўча выразілі украінскія калгаснікі гатоўнасць усяго многамільённага совецкага народа магутнай лавінай рынуцца на любога агрэсара, які пасягне на шчаслівае і радаснае жыццё працоўных СССР. У грозную мінуту ўсе стануць са зброяй у руках на абарону свяшчэнных граніц СССР.

Шырыцца, расце і ўсё вышэй узнімаецца выдатны патрыятычны рух за далейшае ўмацаванне абароназдольнасці нашай соцыялістычнай радзімы, за разгортванне соцыялістычнага спаборніцтва, за лепшую пастаноўку масавай абароннай работы. Справа гонару кожнага завода, фабрыкі, калгаса, соўгаса, МТС і ўстановы актыўна ўключыцца ў гэтае спаборніцтва. Кожны грамадзянін нашай радзімы павінен умець валодаць зброяй, карыстацца працівагазам, аказваць першую медыцынскую дапамогу, ведаць правілы проціпаветранай і проціхімічнай абароны. Прамы абавязак партыйных, комсамольскіх і масава-абаронных арганізацый—узначаліць рух мас за авалоданне ваеннымі ведамі і ўмацаванне абароназдольнасці СССР.

Заўсёды і ўсюды мы павінны памятаць мудрыя ўказанні правадыра і настаўніка працоўных усяго свету вялікага Сталіна аб тым, што «Трэба ўвесь наш народ трымаць у стане мабілізацыйнай гатоўнасці перад тварам небяспекі ваеннага нападу, каб ніякая «выпадковасць» і ніякія фокусы нашых знешніх ворагаў не змаглі засцігнуць нас знянацку...»

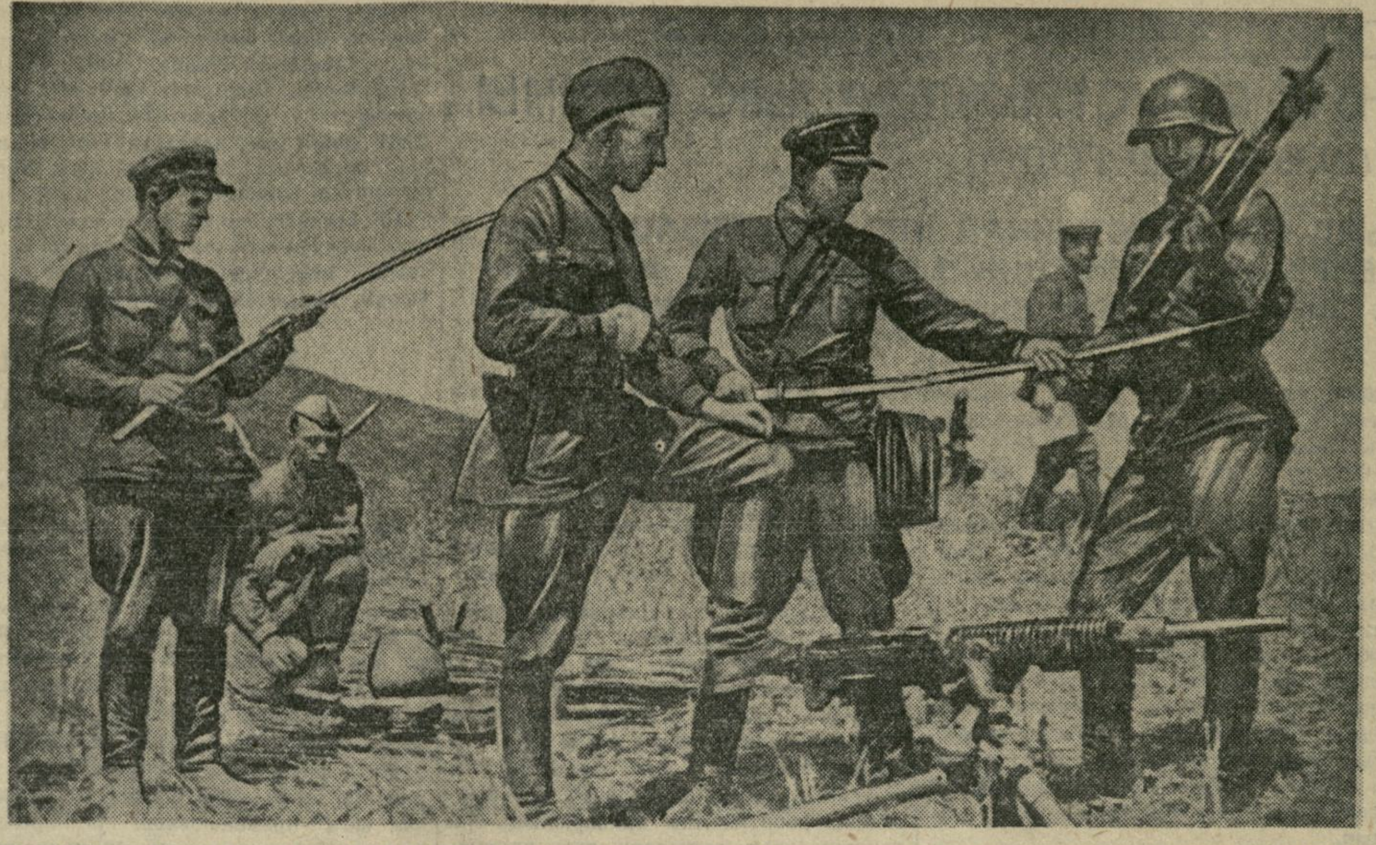

Камандзіры і байцы Н-скай часці 1-й асобай Чырвонасцяжнай арміі складваюць ваенныя трафеі, захопленыя ў японцаў у баях ля возера Хасан (жнівень 1938 г.). Фото спецкора «Правды» В. Теміна. (СФ).

ЧЭХАСЛАВАКІЯ РЫХТУЕЦЦА ДА АДПОРУ ФАШЫСЦКІМ АГРЭСАРАМ

ПРАГА, 27 верасня. (БЕЛТА). Прамова Гітлера не з'явілася нечаканасцю для шырокіх слаёў чэхаславацкай грамадскасці. Усім ясна, што Гітлер рашыў пайсці на ваенную авантуру. Тут мяркуюць, што германскія войскі ў бліжэйшыя дні адкрыюць ваенныя дзеянні супроць Чэхаславакіі. Чэхаславацкая армія, народ і ўрад рыхтуюцца да ўсякіх нечаканасцей.

Сёння ўсе газеты публікуюць інструкцыю аб мерах проціпаветранай абароны і аб паводзінах пры паветранай бамбардыроўцы. Мабыць, германскія войскі паспрабуюць ажыццявіць паветраны налёт на жыццёвыя цэнтры рэспублікі. Ва ўсіх парках Прагі вырыты траншэі — прытулкі для грамадзян на выпадак паветраных налётаў. У важнейшых пунктах горада ўстанаўліваюцца сродкі проціпаветранай абароны. Насельніцтва сталіцы праяўляе выключную арганізаванасць і дысцыпліну. Настрой у арміі рашучы і баявы.

Учора і сёння па радыё выступалі афіцэры і салдаты чэхаславацкай арміі, якія запэўнілі народ у яе гатоўнасці грудзьмі адстойваць граніцы рэспублікі.

***

ПРАГА, 27 верасня. (БЕЛТА). Чэхаславацкі ўрад прыняў учора закон аб усеагульнай працоўнай павіннасці. Адначасова прынята пастанова аб стварэнні Вышэйшага эканамічнага совета рэспублікі, які распараджаецца размеркаваннем усіх эканамічных рэсурсаў краіны. Па-за ведамам совета астаюцца толькі ваенная прамысловасць і выраб санітарных матэрыялаў.

ЧЭХАСЛАВАЦКІ УРАД АДХІЛІЎ ГЕРМАНСКІ МЕМАРАНДУМ

ПРАГА, 27 верасня. (БЕЛТА). Паводле атрыманых з афіцыяльных крыніц вестак, чэхаславацкі ўрад адхіліў германскі мемарандум.

САЛІДАРНАСЦЬ З ЧЭХАСЛАВАЦКІМ НАРОДАМ

ДЭМАНСТРАЦЫІ У ЛОНДАНЕ

ЛОНДАН, 26 верасня. (БЕЛТА). Учора вечарам перад будынкам англійскага ўрада на Даўнінг-стрыт адбылася многалюдная дэманстрацыя ў абарону Чэхаславакіі. Дэманстранты неслі лозунгі: «Абараняйце Чэхаславакію!», «Уступкі — гэта вайна!», «За мір, спыніце Гітлера!» Буйныя сілы коннай і пешай паліцыі ачысцілі вуліцу ад дэманстрантаў. Дэманстрацыі адбыліся таксама на плошчы каля парламента, у Трафальгар-скверы і ў Гайд-парку. Дэманстрацыя ў Трафальгар-скверы была настолькі буйная, што быў спынен увесь рух. У Гайд-парку ў дэманстрацыі, арганізаванай компартыяй, прымалі ўдзел 6 тысяч чалавек.

Дэманстранты наладзілі шэсце па вуліцах горада, маючы намер прайсці да будынка ўрада, але паліцыя перагарадзіла ім дарогу. На плошчы перад парламентам англійскія фашысты ўчынілі беспарадкі, у рэзультаце 17 чалавек былі арыштаваны. Учора будынак урада наведала дэлегацыя «Совета дзеянняў у карысць міру». Дэлегацыя пакінула петыцыю, асуджаючую палітыку англійскага ўрада і патрабуючую ад Англіі сумесных дзеянняў з Францыяй і СССР.

Учора адбыўся рад мітынгаў, арганізаваных лейбарысцкай партыяй. Выступаўшыя на мітынгах прамоўцы падкрэслівалі неабходнасць адзінага фронта Англіі, Францыі, СССР і Чэхаславакіі.

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПА АБАРОНЕ ПАРЫЖА СУПРОЦЬ ПАВЕТРАНАГА НАПАДУ

ПАРЫЖ, 27 верасня (БЕЛТА) Міністэрствам унутраных спраў па ўзгадненню з адпаведнымі ваеннымі ўладамі прынят рад мерапрыемстваў па абароне Парыжа на выпадак раптоўнага паветранага нападу. На працягу апошніх дзён гарадское асвятленне вечарам і ноччу значна скарочана. Прымаюцца меры да ўстаноўкі сініх лямп на вулічных ліхтарах. У сталіцы і яе прыгарадах устаноўлена 153 сірэны для сігналізацыі трывогі пры паветраным нападзе. Тэрыторыя Парыжа разбіта на ўчасткі пасіўнай абароны. Такіх участкаў ёсць каля 5 тысяч. Створаны 43 тысячы прытулкаў супроць паветранай і газавай атак.

ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ АНГЛА-ФРАНЦУЗСКІХ ПЕРАГАВОРАХ

ПАРЫЖ, 26 верасня. (БЕЛТА). Нарада французскіх і англійскіх міністраў закончылася сёння каля поўдня. Апублікаваны два афіцыяльныя паведамленні. У першым з гэтых паведамленняў указваецца, што англійскі прэм'ер-міністр «меў сёння новую нараду з французскімі міністрамі. Прэм'ер-міністр з поўнага адабрэння французскіх міністраў рашыў накіраваць Гітлеру асабістае пасланне. Хорас Вільсон адправіўся сёння з Лондана з гэтым пасланнем».

У другім паведамленні ўказваецца, што «новая нарада паміж французскімі і англійскімі міністрамі мела месца сёння раніцой. У часе гэтай нарады было дасягнута поўнае пагадненне па ўсіх пунктах.

Генерал Гамелен, які быў выклікан для спецыяльных нарад, зрабіў візіт англійскаму прэм'ер-міністру і затым раіўся з англійскім міністрам па каардынацыі абароны».

***

ЛОНДАН, 26 верасня. (БЕЛТА). Сёння вечарам адбылася сустрэча упаўнаважанага Чэмберлена Хораса Вільсона з Гітлерам. Гутарка паміж імі прадаўжалася 55 мінут. У часе гутаркі прысутнічаў англійскі пасол у Берліне Гендэрсон. З германскага боку прысутнічалі міністр замежных спраў Рыбентроп і начальнік дзяржаўнай і прэзідэнцкай канцылярыі Мейснер.

***

ЛОНДАН, 26 верасня. (БЕЛТА). Берлінскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр паведамляе, што Вільсон раніцой 27 верасня вяртаецца на самалёце ў Лондан. Вільсон даставіць адказ Гітлера на пасланне Чэмберлена.

Ваенныя мерапрыемствы англійскага ўрада

ЛОНДАН, 26 верасня. (БЕЛТА). Ваенны міністр Англіі Хор-Беліша, паведамляе агенцтва Рэйтэр, апублікаваў загад, згодна якому падлягае прызыву ўвесь камандны і радавы састаў часцей проціпаветранай абароны і берагавой аховы англійскай тэрытарыяльнай арміі. Падкрэсліваецца, што прызыў гэтых катэгорый ваеннаабавязаных з'яўляецца выключна мерай перасцярогі і ні ў якім выпадку не можа лічыцца правядзеннем усеагульнай мабілізацыі, бо ў апошнім выпадку падлягалі-б мабілізацыі ваеннаабавязаныя ўсіх катэгорый, залічаныя ў тэрытарыяльную армію.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

Іспанскае міністэрства абароны ў зводцы аб ваенных дзеяннях ад 26 верасня паведамляе, што ў зоне Эбро назіраецца зацішша.

ФРОНТ ЛЕВАНТА

Рэспубліканцы адбілі вылазку фашыстаў у сектары Бегіс (на паўднёвы ўсход ад Тэруэля).

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

На эстрамадурскім участку фронта, у зоне Вільяфранка (на паўночны ўсход ад Кардовы), рэспубліканскія войскі бліскучай аперацыяй адбілі ў мяцежнікаў рад пазіцый і вышыні 260 і 300.

На паўднёвым фронце становішча без змен.

***

Пры бамбардыроўцы шасцю фашысцкімі трохматорнымі самалётамі горада Маон (востраў Менорка) на горад было скінута да 100 бомб, прычыніўшых вялікія разбурэнні. Ёсць ахвяры сярод грамадзянскага насельніцтва.

НА ПЛЕНУМЕ ЛІГІ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА, 26 верасня. (БЕЛТА). На 6-й (палітычнай) камісіі Лігі нацый сёння вечарам пачалося абмеркаванне той часткі справаздачы генеральнага сакратара Лігі, якая адносіцца да Іспаніі. Міністр замежных спраў Іспаніі Альварэс дэль Вайо выступіў супроць намечанага ў некаторых колах плана перадаць лонданскаму камітэту па неўмяшанню прапанову іспанскага прэм'ер-міністра Негрына аб стварэнні міжнароднай камісіі па кантролю над эвакуацыяй іншаземных добраахвотнікаў з рэспубліканскай Іспаніі. «Іспанскі ўрад,—заявіў Альварэс дэль Вайо — лічыць зусім натуральным той факт, што ён звярнуўся да Лігі нацый па гэтаму пытанню. Бяссілле лонданскага камітэта ўжо даказана, хаця-б тым, што прайшло ўжо два месяцы з таго часу, як іспанскі ўрад прыняў безагаворачна лонданскі план эвакуацыі іншаземных «валанцёраў» з Іспаніі і 5 тыдняў з таго часу, як мяцежнікі адхілілі гэты план. Між тым лонданскі камітэт нават не здолеў сабрацца для абмеркавання гэтага становішча».

«Апрача таго, — запытаў дэль Вайо, — ці можна ўявіць сабе што-небудзь больш жудаснае, чым перадачу такой прапановы лонданскаму камітэту, у якім іспанскі ўрад нават не прадстаўлен, затое прадстаўлены германскі і італьянскі ўрады, якія нясуць поўную адказнасць за іншаземную інтэрвенцыю ў іспанскія справы».

КІТАЙСКІЯ ПАРТЫЗАНЫ ЗАХВАТВАЮЦЬ ГАРАДЫ У ЯПОНСКІМ ТЫЛУ

ХАНЬКОУ, 27 верасня. (БЕЛТА). Карэспандэнт агенцтва Сентрал Ньюс з Лояна (на Лунхайскай чыгунцы, на захад ад Кайфына, у правінцыі Хэнань) паведамляе аб другім паўстанні ў войсках, навербаваных японцамі з кітайцаў у паўднёвай частцы правінцыі Хэбэй. Тры тысячы паўстанцаў перабілі 340 японскіх салдат і захапілі 24 кулямёты, звыш 400 вінтовак, дзве гарматы, 74 артылерыйскія снарады і многа амуніцыі. Паўстанцы злучыліся з партызанамі і ўстанавілі кантроль у горадзе Шыцзячжуане (на Бэйпін-Ханькоўскай чыгунцы, у заходняй частцы Хэбэя).

23 верасня партызаны раптоўным налётам знішчылі японскі атрад і захвацілі горад Цзінін.

ГАТОВЫ ДА АБАРОНЫ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РАДЗІМЫ

Мы прачыталі зварот украінскіх калгаснікаў сельскагаспадарчай арцелі імя Чапаева, Залатаношскага раёна, Палтаўскай вобласці, да калгаснікаў сельгасарцелі імя Беларускай асобай ваеннай акругі. Чытаючы гэты дакумент, мы радаваліся, што родная сястра нашай БССР — Совецкая Украіна,—цвіце, як сад вясной, а радасць і шчасце—штодзённыя госці ў іх хатах.

Як і ў сельскагаспадарчай арцелі імя Чапаева, у нашым калгасе «Чырвонаармеец» у свірнах засыпаны поўныя засекі чыстым, як золата, збожжам. Працадзень наш будзе поўнацэнным. Атрымаем хлеба ўдосталь, грошай, гародніны. Жыццё наша стала прыгожым і шчаслівым.

Але мы ведаем, што наша шчасце, радасць і багацце хочуць захапіць драпежныя звяры фашысцкіх краін. Таму мы, як і ўсе калгаснікі ордэнаноснай Совецкай Беларусі, як і ўвесь наш народ, павінен усімі сіламі мацаваць абарону нашага калгаса. Абавязкова паставім пытанне на агульным сходзе, каб кожны калгаснік здаў нормы на значкі варашылаўскага стралка, ППХА, «Гатоў да санітарнай абароны».

Запэўняем калгаснікаў сельгасарцелі імя Чапаева, што мы яшчэ шырэй разгорнем масава-абаронную работу, каб заўсёды быць гатовымі да абароны нашых свяшчэнных совецкіх граніц. Наша шчасце, радасць і багацце мы ў любую мінуту гатовы абараняць.

Калгаснікі калгаса «Чырвонаармеец», Смалявіцкага раёна:
Н. М. ПАКОРСКІ, В. С. ЯКУБІЦКІ, К. І. КІРЫЛЬЧЫК, С. Л. ЗНАЙДА, Н. С. КУЧМЕЛЬ, М. Ф. КАЗЛОЎСКІ, В. М. КУЧМЕЛЬ, І. С. ЗНАЙДА, П. Р. ЛЯЎКОЎ.

УРУЧЭННЕ ОРДЭНАЎ САЮЗА ССР

Учора, 27 верасня, намеснік Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. Г. І. Петроўскі ў прысутнасці раду членаў Прэзідыума ўручыў ордэны групе камандзіраў, узнагароджаных у сувязі з XX гадавінай РСЧА і Ваенна-Марскога Флота за праяўленую мужнасць і самаадданасць у баях з ворагамі совецкай улады і за выдатныя поспехі і дасягненні ў баявой, палітычнай і тэхнічнай падрыхтоўцы часцей і падраздзяленняў РСЧА.

Ордэны ўручаюцца, далей, таварышам Лібіну, Чэрнышову, Курбатаву і Пурнемцаву, узнагароджаным за выдатную работу па асваенню крайняй Поўначы і ў асаблівасці за забеспячэнне падрыхтоўкі і абслугоўвання экспедыцыі на Паўночны полюс, а таксама таварышам Воінаву, Мартынаву, Куксіну і іншым, узнагароджаным за выдатную работу па падрыхтоўцы і арганізацыі дрэйфуючай станцыі «Паўночны полюс».

ЯШЧЭ АДЗІН РЭКОРД ЛЁТЧЫЦЫ МЕДНІКАВАЙ

Пяць дзён назад вядомая лётчыца—пілот Цэнтральнага аэраклуба СССР імя Косарэва Екацярына Меднікава дабілася выдатнага поспеху, перакрыўшы на лёгкаматорным спартыўным гідрасамалёце «УТ-1» міжнародны рэкорд скорасці на 100 кіламетраў.

27 верасня ў поўдзень тав. Меднікава зноў паднялася ў паветра. На гэты раз яна рашыла ўстанавіць міжнародны рэкорд вышыні.

Праз поўгадзіны Меднікава, зрабіўшы круг над Хімкінскім вадасховішчам канала Масква—Волга, пайшла на пасадку.

Меднікава была ў паветры 36 мінут. Па паказаннях альтыметра, тав. Меднікава дасягнула 3900 метраў вышыні.

АБ ВЫДАННІ КНІГІ „ГІСТОРЫЯ ЎСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (большэвікоў)“

Дзяржаўнае выдавецтва палітычнай літаратуры прыступіла да выдання кнігі «Гісторыя Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)». Кароткі курс. Пад рэдакцыяй Камісіі ЦК ВКП(б). Адобран ЦК ВКП(б). 1938 год.

Кніга выдаецца тыражом у 6 мільёнаў экземпляраў.

Цана на кнігу ў пераплёце ўстаноўлена ў 3 рублі.

У бліжэйшы час кніга пачне паступаць у продаж. («ПРАВДА»).

ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ САМАЛЕЦЕ «РОДИНА»

За 27 верасня пошукамі авіяцыі і наземнымі партыямі месцазнаходжанне самалёта «Родина» яшчэ не выяўлена.

Работы па пошуках працягваюцца. (БЕЛТА).

У АПОШНЮЮ МІНУТУ

МАРАКАНЦЫ НЕ ХОЧУЦЬ ІСЦІ У АРМІЮ ФАШЫСТАЎ

ПАРЫЖ, 27 верасня. (БЕЛТА). Танжэрскі карэспандэнт агенцтва Эспань паведамляе, што ў Тэтуані 250 арабаў зняволены фашысцкімі ўладамі ў турме за адмаўленне адправіцца на фронт у Іспанію.

ПРЫБЫЦЦЁ ГЕРМАНСКІХ СУДНАЎ У МІЖЗЕМНАЕ МОРА

ЛОНДАН 27 верасня (БЕЛТА). Карэспандэнт агенцтва Сентрал Ньюс паведамляе з Танжэра, што вялікая колькасць германскіх ваенных суднаў некалькі дзён таму назад прыбыла ў Міжземнае мора. У саставе германскай эскадры ёсць падводныя лодкі, плывучая база падводных лодак і мінны заградзіцель.

ПРАМОВА ГІТЛЕРА

БЕРЛІН, 27 верасня. (БЕЛТА). Учора Гітлер выступіў у Берліне з прамовай, маючай рэзкія нападкі на Чэхаславацкую рэспубліку і яе прэзідэнта Бенеша.

СХОД ПРОФСАЮЗНАГА АКТЫВА

Менскі гарком КП(б)Б 28 верасня ў 7 гадзін вечара ў клубе імя Сталіна (рог Комсамольскай і Інтэрнацыянальнай вуліц) склікае сход профсаюзнага актыва. На парадку дня: Аб рашэннях VII пленума ВЦСПС.

ГІСТОРЫЯ

Усесаюзнай Комуністычнай партыі (большэвікоў)

Пад рэдакцыяй Камісіі ЦК ВКП(б). КАРОТКІ КУРС. *Адобран ЦК ВКП(б). 1938 год.*

РАЗДЗЕЛ X

ПАРТЫЯ БОЛЬШЭВІКОЎ У БАРАЦЬБЕ ЗА СОЦЫЯЛІСТЫЧНУЮ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫЮ КРАІНЫ. (1926 — 1929 ГОДЫ).

1. ТРУДНАСЦІ Ў ПЕРЫЯД СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ І БАРАЦЬБА З ІМІ. УТВАРЭННЕ ТРАЦКІСЦКА-ЗІНОЎЕЎСКАГА АНТЫПАРТЫЙНАГА БЛОКА. АНТЫСОВЕЦКІЯ ВЫСТУПЛЕННІ БЛОКА. ПАРАЖЭННЕ БЛОКА.

Пасля XIV з'езда партыя разгарнула барацьбу за правядзенне ў жыццё генеральнай устаноўкі Совецкай улады на **соцыялістычную індустрыялізацыю** краіны.

У аднаўленчы перыяд задача заключалася ў тым, каб ажывіць, перш за ўсё, сельскую гаспадарку, атрымаць ад сельскай гаспадаркі зыравіну, прадавольства і прывесці ў рух, — аднавіць прамысловасць, аднавіць існуючыя заводы і фабрыкі.

Совецкая ўлада параўнальна лёгка справілася з гэтымі задачамі.

Але аднаўленчы перыяд меў тры вялікія недахопы.

Па-першае, ён меў справу са старымі заводамі і фабрыкамі, з іх старой, адсталай тэхнікай, якія маглі хутка выйсці са строю. Задача заключалася ў тым, каб пераабсталяваць іх на аснове новай тэхнікі.

Па-другое, аднаўленчы перыяд меў справу з такой прамысловасцю, база якой была вельмі вузкая, бо ў ліку наяўных заводаў і фабрык адсутнічалі дзесяткі і сотні машынабудаўнічых заводаў, абсалютна неабходных для краіны, якіх не было ў нас тады і якія трэба было пабудаваць, бо без наяўнасці такіх заводаў індустрыя не можа лічыцца сапраўднай індустрыяй. Задача заключалася ў тым, каб стварыць гэтыя заводы і ўзброіць іх сучаснай тэхнікай.

Па-трэцяе, аднаўленчы перыяд меў справу пераважна з лёгкай індустрыяй, якую ён развіў і вывеў на дарогу. Але само развіццё лёгкай індустрыі пачало ў далейшым упірацца ў слабасць цяжкай індустрыі, не гаворачы ўжо аб іншых патрэбнасцях краіны, якія маглі быць задаволены толькі развітай цяжкай індустрыяй. Задача заключалася ў тым, каб зрабіць цяпер крэн у бок цяжкай індустрыі.

Усе гэтыя новыя задачы павінна была вырашыць палітыка соцыялістычнай індустрыялізацыі.

Неабходна было пабудаваць **занава** цэлы рад галін індустрыі, якіх не было ў царскай Расіі, — пабудаваць новыя машынабудаўнічыя, станкабудаўнічыя, аўтамабільныя, хімічныя, металургічныя заводы, наладзіць уласную вытворчасць рухавікоў і абсталявання для электрастанцый, павялічыць здабычу метала і вугалю, бо гэтага патрабавала справа перамогі соцыялізма ў СССР.

Неабходна было стварыць новую абаронную прамысловасць, — пабудаваць новыя артылерыйскія, снарадныя авіяцыйныя, танкавыя, кулямётныя заводы, бо гэтага патрабавалі інтарэсы абароны СССР у абстаноўцы капіталістычнага акружэння.

Неабходна было пабудаваць трактарныя заводы, заводы сучасных сельскагаспадарчых машын і снабдзіць іх прадукцыяй сельскую гаспадарку, каб даць магчымасць мільёнам дробных аднаасобных сялянскіх гаспадарак перайсці на буйную калгасную вытворчасць, бо гэтага патрабавалі інтарэсы перамогі соцыялізма ў вёсцы.

Усё гэта павінна была даць палітыка індустрыялізацыі, бо ў гэтым заключалася соцыялістычная індустрыялізацыя краіны.

Зразумела, што такое вялікае капітальнае будаўніцтва не магло абыйсціся без мільярдных грашовых укладанняў. Разлічваць на знешнія пазыкі не было магчымасці, бо капіталістычныя краіны адмовіліся даць пазыкі. Прыходзілася будаваць на свае ўласныя сродкі, без дапамогі звонку. А краіна наша была тады яшчэ небагатая.

У гэтым заключалася цяпер адна з галоўных труднасцей.

Капіталістычныя краіны звычайна стваралі сваю цяжкую індустрыю за кошт прытоку сродкаў звонку, за кошт аграблення калоній, за кошт кантрыбуцый з пераможаных народаў, за кошт знешніх пазык. Краіна Советаў прынцыпова не магла прыбегнуць да такіх брудных крыніц атрымання сродкаў для індустрыялізацыі, як грабеж каланіяльных, або пераможаных народаў. Што датычыць знешніх пазык, для СССР была закрыта гэтая крыніца з прычыны адмовы капіталістычных краін даць яму пазыкі. Трэба было знайсці сродкі **ўнутры** краіны.

І ў СССР знайшліся такія сродкі. У СССР знайшліся такія крыніцы накаплення, якіх не ведае ні адна капіталістычная дзяржава. Совецкая дзяржава атрымала ў сваё распараджэнне ўсе фабрыкі і заводы, усе землі, аднятыя Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыяй у капіталістаў і памешчыкаў, транспарт, банкі, гандаль замежны і ўнутраны. Прыбытак ад дзяржаўных фабрык і заводаў, ад транспарта, гандлю, банкаў ішоў цяпер не на спажыванне паразітычнага класа капіталістаў, а на далейшае расшырэнне прамысловасці.

Совецкая ўлада анулявала царскія даўгі, па якіх штогод народ уплачваў сотні мільёнаў рублёў золатам адных толькі працэнтаў. Знішчыўшы памешчыцкую ўласнасць на зямлю, совецкая ўлада вызваліла сялянства ад штогодняй уплаты памешчыкам каля 500 мільёнаў рублёў золатам арэнднай платы за зямлю. Вызваліўшыся ад усяго гэтага цяжару сялянства магло дапамагчы дзяржаве будаваць новую, магутную прамысловасць. Сяляне былі кроўна зацікаўлены ў атрыманні трактароў і сельскагаспадарчых машын.

Усе гэтыя крыніцы даходаў знаходзіліся ў распараджэнні Совецкай дзяржавы. Яны маглі даць сотні мільёнаў і мільярды рублёў для стварэння цяжкай індустрыі. Трэба было толькі па-гаспадарску падыйсці да справы і навесці найстражэйшую эканомію ў справе расходвання грошай, рацыяналізаваць вытворчасць, знізіць сабекошт вытворчасці, ліквідаваць непрадукцыйныя расходы і т. п.

Совецкая ўлада так іменна і паступіла.

Дзякуючы рэжыму эканоміі з кожным годам сталі збірацца ўсё больш значныя сродкі на капітальнае будаўніцтва. З'явілася магчымасць прыступіць да будаўніцтва такіх гігантскіх прадпрыемстваў, як Днепроўская гідраэлектрастанцыя, Туркестана-Сібірская чыгунка, Сталінградскі трактарны завод, станкабудаўнічыя заводы, аўтамабільны завод «АМО» («ЗІС») і т. д.

Калі ў 1926-27 годзе было ўкладзена ў прамысловасць каля 1 мільярда рублёў, то праз тры годы ўдалося ўкласці ўжо каля 5 мільярдаў рублёў.

Справа індустрыялізацыі прасоўвалася наперад.

Ва ўмацаванні соцыялістычнай гаспадаркі СССР капіталістычныя краіны бачылі пагрозу для існавання капіталістычнай сістэмы. Таму імперыялістычныя ўрады прымалі ўсе магчымыя меры, каб зрабіць новы націск на СССР унесці замяшанне, сарваць або, па крайняй меры, затармазіць справу індустрыялізацыі СССР.

У маі 1927 года англійскія кансерватары («цвёрдалобыя»), якія сядзелі ва ўрадзе, арганізавалі правакацыйны налёт на «Аркос» (Совецкае таварыства па гандлю з Англіяй) 26 мая 1927 года англійскі кансерватыўны ўрад аб'явіў аб разрыве Англіяй дыпламатычных і гандлёвых зносін з СССР.

7 чэрвеня 1927 года ў Варшаве рускім белагвардзейцам, які састаяў у польскім падданстве, быў забіт пасол СССР тав. Войкаў.

Адначасова на тэрыторыі СССР англійскімі шпіёнамі і дыверсантамі былі кінуты бомбы ў партыйны клуб у Ленінградзе, прычым было ранена каля 30 чалавек, у тым ліку некалькі чалавек цяжка.

Летам 1927 года амаль адначасова адбываліся налёты на совецкія поўнамоцныя і гандлёвыя прадстаўніцтвы ў Берліне, Пекіне, Шанхаі, Тяньцзіне.

Гэта стварала дадатковыя труднасці для Совецкай улады.

Але СССР не паддаўся націску і лёгка адкінуў прэч правакацыйныя наскокі імперыялістаў і іх агентаў.

Не менш труднасцей прычынялі партыі і Совецкай дзяржаве трацкісты і іншыя апазіцыянеры сваёй падрыўной работай. Недарам гаварыў тады тав. Сталін, што супроць Совецкай улады «ствараецца штосьці накшталт адзінага фронта ад Чэмберлена да Троцкага». Не гледзячы на рашэнні XIV з'езда партыі і аб'яўленую апазіцыяй лаяльнасць, апазіцыянеры не склалі зброі. Больш таго — яны яшчэ больш узмацнілі сваю падрыўную, раскольніцкую работу.

Летам 1926 года трацкісты і зіноўеўцы аб'ядноўваюцца ў антыпартыйны блок, згуртоўваюць вакол блока астаткі ўсіх разбітых апазіцыйных груп і закладваюць асновы сваёй антыленінскай падпольнай партыі, груба парушаючы тым самым статут партыі і рашэнні з'ездаў партыі, забараняючыя ўтварэнне фракцый. ЦК партыі папярэджвае, што калі гэты антыпартыйны блок, які з'яўляецца падобнасцю вядомага меншавіцкага Жнівеньскага блока, не будзе распушчан, справа можа скончыцца дрэнна для яго старocéнікаў. Аднак, старонікі блока не сунімаюцца.

Восенню таго-ж года, напярэдадні XV партканферэнцыі, яны робяць вылазку — на партсходах па заводах Масквы, Ленінграда і іншых гарадоў, прабуючы навязаць партыі новую дыскусію. Яны ставяць пры гэтым на абмеркаванне членаў партыі сваю платформу, якая з'яўляецца копіяй звычайнай трацкісцка-меншавіцкай, антыленінскай платформы. Члены партыі даюць апазіцыянерам жорсткі адпор, а месцамі — проста выганяюць іх са сходаў ЦК зноў папярэджвае старонікаў блока, што партыя не можа далей цярпець іх падрыўной работы.

Апазіцыянеры за подпісамі Троцкага, Зіноўева, Каменева, Сакольнікава ўносяць у ЦК заяву, дзе яны асуджаюць сваю фракцыйную работу і абяцаюць быць надалей лаяльнымі. Тым не менш, блок прадаўжае на справе існаваць, і яго старонікі не спыняюць сваёй падпольнай антыпартыйнай работы. Яны прадаўжаюць скалачваць сваю антыленінскую партыю, заводзяць нелегальную друкарню, устанаўліваюць членскія ўзносы сярод сваіх старонікаў, распаўсюджваюць сваю платформу.

У сувязі з такімі паводзінамі трацкістаў і зіноўеўцаў XV партканферэнцыя (лістапад 1926 г.) і расшыраны пленум Выканкома Комуністычнага Інтэрнацыянала (снежань 1926 г.) ставяць на абмеркаванне пытанне аб трацкісцка-зіноўеўскім блоку і ў сваіх рашэннях кляймяць старонікаў блока, як раскольнікаў, якія скаціліся ў сваёй платформе на меншавіцкія пазіцыі.

Але і з гэтага старонікі блока не атрымалі для сябе ўроку. У 1927 годзе, у момант разрыву англійскімі кансерватарамі дыпламатычных і гандлёвых адносін з СССР, яны зноў узмацнілі свае нападкі на партыю. Яны састрапалі новую антыленінскую платформу, так званую «платформу 83-х» і пачалі распаўсюджваць яе сярод членаў партыі, патрабуючы ад ЦК новай агульнапартыйнай дыскусіі.

З усіх апазіцыйных платформ гэтая платформа была, бадай, найбольш ілжывай і фарысейскай.

На словах, г. зн. у платформе, трацкісты і зіноўеўцы не пярэчылі супроць выканання рашэнняў партыі і выказваліся за лаяльнасць, а на справе яны самым грубым чынам парушалі рашэнні партыі, здзекваючыся над усякай лаяльнасцю ў адносінах партыі і яе ЦК.

На словах, г. зн. у платформе, яны не пярэчылі супроць адзінства партыі і выказваліся супроць расколу, а на справе яны самым грубым чынам парушалі адзінства партыі, вялі лінію расколу і мелі ўжо сваю асобую нелегальную, антыленінскую партыю, якая мела ўсе даныя перарасці ў антысовецкую, контррэволюцыйную партыю.

На словах, г. зн. у платформе, яны выказваліся за палітыку індустрыялізацыі і нават абвінавачвалі ЦК у тым, што ён вядзе індустрыялізацыю недастаткова быстрым тэмпам, а на справе яны ахайвалі рашэнне партыі аб перамозе соцыялізма ў СССР, здзекваліся над палітыкай соцыялістычнай індустрыялізацыі, патрабавалі здачы чужаземцам у канцэсію цэлага раду заводаў і фабрык, ускладалі галоўныя свае надзеі на замежныя капіталістычныя канцэсіі ў СССР.

На словах, г. зн. у платформе, яны выказваліся за калгасны рух і нават абвінавачвалі ЦК у тым, што ён вядзе калектывізацыю недастаткова быстрым тэмпам, а на справе яны здзекваліся над палітыкай уцягнення сялян у соцыялістычнае будаўніцтва, прапаведвалі немінучасць «невырашымых канфліктаў» паміж рабочым класам і сялянствам і ўскладалі свае надзеі на «культурных арандатараў» у вёсцы, г. зн. на кулацкія гаспадаркі.

Гэта была самая ілжывая платформа з усіх ілжывых платформ апазіцыі.

Яна была разлічана на абман партыі.

ЦК адмовіў у неадкладным адкрыцці дыскусіі, заявіўшы апазіцыянерам, што дыскусія можа быць адкрыта толькі згодна статута партыі, г. зн. за два месяца да з'езда партыі.

У кастрычніку 1927 года, г. зн. за два месяцы да XV з'езда, Цэнтральны Камітэт партыі аб'явіў агульнапартыйную дыскусію. Пачаліся дыскусійныя сходы. Рэзультаты дыскусіі аказаліся для трацкісцка-зіноўеўскага блока больш, чым плачэўным. За палітыку ЦК галасавала 724 тысячы членаў партыі. За блок трацкістаў і зіноўеўцаў — 4 тысячы, г. зн. менш аднаго процанта. Антыпартыйны блок быў разбіт ушчэнт. Партыя ў сваёй пераважнай большасці аднадушна адвергла платформу блока.

Такая была ясна выражаная воля партыі, да думкі якой апеліравалі самі старонікі блока.

Але і гэты ўрок не пайшоў на карысць старонікам блока. Замест таго, каб падпарадкавацца волі партыі, яны рашылі сарваць волю партыі. Яшчэ да скančэння дыскусіі яны, бачачы немінучасць свайго ганебнага правалу, рашылі прыбегнуць да больш вострых форм барацьбы супроць партыі і Совецкага ўрада. Яны рашылі арганізаваць адкрытую дэманстрацыю пратэсту ў Маскве і Ленінградзе. Днём сваёй дэманстрацыі яны выбралі 7 лістапада, дзень гадавіны Кастрычніцкай рэволюцыі, калі працоўныя СССР арганізоўваюць сваю рэволюцыйную ўсенародную дэманстрацыю. Трацкісты і зіноўеўцы ўзнамерыліся, такім чынам, арганізаваць паралельную дэманстрацыю. Як і трэба было чакаць, старонікам блока ўдалося вывесці на вуліцу толькі жалкую кучку сваіх нешматлікіх падпявалаў. Падпявалы і іх атаманы былі змяты і выкінуты вон усенароднай дэманстрацыяй.

Цяпер ужо не падлягала сумненню, што трацкісты і зіноўеўцы скаціліся ў антысовецкае балота. Калі ў агульнапартыйнай дыскусіі яны апеліравалі да партыі супроць ЦК, то тут, у часе сваёй жалкай дэманстрацыі, яны сталі на шлях апеляцыі да варожых класаў супроць партыі і Совецкай дзяржавы. Паставіўшы мэтай падрыў большэвіцкай партыі, яны немінуча павінны былі скаціцца на шлях падрыву Совецкай дзяржавы, бо партыя большэвікоў і дзяржава неаддзялімы ў Совецкай краіне. Тым самым атаманы трацкісцка-зіноўеўскага блока паставілі сябе па-за партыяй, бо немагчыма было цярпець далей у радах большэвіцкай партыі людзей, якія скаціліся ў антысовецкае балота.

14 лістапада 1927 года аб'яднаны сход ЦК і ЦКК выключыў з партыі Троцкага і Зіноўева.

2. ПОСПЕХІ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ. АДСТАВАННЕ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ. XV З'ЕЗД ПАРТЫІ. КУРС НА КАЛЕКТЫВІЗАЦЫЮ СЕЛЬСКАЙ ГАСПАДАРКІ. РАЗГРОМ ТРАЦКІСЦКА-ЗІНОЎЕЎСКАГА БЛОКА. ПАЛІТЫЧНАЕ ДВУРУШНІЦТВА.

Ужо к канцу 1927 года вызначыліся рашаючыя поспехі палітыкі соцыялістычнай індустрыялізацыі. Індустрыялізацыя ва ўмовах нэпа здолела даць у кароткі тэрмін сур'ёзнае прасоўванне наперад. Прамысловасць і сельская гаспадарка ў цэлым (уключаючы лясную гаспадарку і рыбную лоўлю) не толькі дасягнулі па сваёй валавой прадукцыі даваеннага ўзроўню, але і перавалілі праз гэты ўзровень. Удзельная вага прамысловасці ў народнай гаспадарцы вырасла да 42 процантаў, дасягнуўшы адпаведнага ўзроўню даваеннага часу.

Быстра ішоў рост соцыялістычнага сектара прамысловасці за кошт прыватнага сектара, падняўшыся з 81 проданта ў 1924—1925 г. да 86 процантаў у 1926—1927 г., у той час, як удзельная вага прыватнага сектара знізілася за той-жа перыяд з 19 процантаў да 14 процантаў.

Гэта азначала, што індустрыялізацыя ў СССР мае рэзка выражаны соцыялістычны характар, што прамысловасць СССР развіваецца па шляху перамогі соцыялістычнай сістэмы вытворчасці, што ў галіне прамысловасці пытанне «хто—каго» ўжо прадвырашана ў карысць соцыялізма.

Таксама-ж быстра выцясняўся прыватнік з гандлю, доля якога знізілася ў галіне розніцы з 42 процантаў у 1924—1925 годзе да 32 процантаў у 1926—1927 г., не гаворачы ўжо аб аптовым гандлі, дзе доля прыватніка знізілася за той-жа перыяд з 9 процантаў да 5 процантаў.

Яшчэ больш быстрым тэмпам ішоў рост **буйнай** соцыялістычнай прамысловасці, якая дала за 1927 год, першы год **пасля** аднаўленчага перыяду, прырост прадукцыі ў параўнанні з папярэднім годам у 18 процантаў. Гэта была рэкордная лічба прыросту, недаступная для буйнай прамысловасці самых перадавых краін капіталізма.

Іншую карціну прадстаўляла сельская гаспадарка, асабліва — зернавая гаспадарка. Хоць сельская гаспадарка ў цэлым і пераваліла праз даваенны ўзровень, валавая прадукцыя яе галоўнай галіны—зернавой гаспадаркі — складала толькі 91 процант даваеннага ўзроўню, а таварная частка зернавой прадукцыі, прадаваемая на старану для снабжэння гарадоў, ледзь даходзіла да 37 процантаў даваеннага ўзроўню, прычым усе даныя гаварылі аб тым, што ёсць небяспека далейшага падзення таварнай прадукцыі зярна.

Гэта азначала, што драбленне буйных таварных гаспадарак у вёсцы на дробныя гаспадаркі, а дробных на найдрабнейшыя, якое пачалося ў 1918 годзе, усё яшчэ прадаўжаецца, што дробная і найдрабнейшая сялянская гаспадарка становіцца поўнатуральнай гаспадаркай, здольнай даць толькі мінімум таварнага зярна, што зернавая гаспадарка перыяду 1927 года, вытвараючы нямногім менш зярна, чым зернавая гаспадарка даваеннага часу, можа, аднак, прадаць на старану для гарадоў толькі крыху больш трэцяй часткі той колькасці зярна, якую здольна была прадаць даваенная зернавая гаспадарка.

Не падлягала сумненню, што пры такім стане зернавой гаспадаркі армія і гарады СССР павінны былі апынуцца перад тварам хранічнага голаду.

Гэта быў крызіс зернавой гаспадаркі, за якім павінен быў паследваць крызіс жывёлагадоўчай гаспадаркі.

Каб выйсці з такога становішча, неабходна было перайсці ў сельскай гаспадарцы на буйную вытворчасць, здольную пусціць у ход трактары і сельскагаспадарчыя машыны і ўзняць у некалькі разоў таварнасць зернавой гаспадаркі. Перад краінай стаялі дзве магчымасці: або перайсці на буйную **капіталістычную** вытворчасць, што азначала-б разарэнне сялянскіх мас, гібель саюза рабочага класа і сялянства, узмацненне кулацтва і паражэнне соцыялізма ў вёсцы, або стаць на шлях аб'яднання дробных сялянскіх гаспадарак у буйныя **соцыялістычныя** гаспадаркі, у калгасы, здольныя скарыстаць трактары і іншыя сучасныя машыны для быстрага ўздыму зернавой гаспадаркі і яе таварнай прадукцыі.

Зразумела, што партыя большэвікоў і Совецкая дзяржава маглі стаць толькі на другі шлях, на калгасны шлях развіцця сельскай гаспадаркі.

Пры гэтым партыя апіралася на наступныя ўказанні Леніна наконт неабходнасці пераходу ад дробных сялянскіх гаспадарак да буйнай, арцельнай, калектыўнай гаспадаркі ў земляробстве:

а) «Дробнай гаспадаркай з нужды не выйсці» (**Ленін, т. XXIV**, стар. 540).

б) «Калі мы будзем сядзець па-старому ў дробных гаспадарках, хоць і вольнымі грамадзянамі на вольнай зямлі, нам усёроўна пагражае немінучая гібель» (т. XX, стар. 417).

в) «Калі сялянская гаспадарка можа развівацца далей, неабходна трывала забяспечыць і далейшы пераход, а далейшы пераход немінуча састаіць ў тым, каб найменш выгадная і найбольш адсталая, дробная, абасобленая сялянская гаспадарка, паступова аб'ядноўваючыся, зарганізавала грамадскую, буйную земляробскую гаспадарку» (т. XXVI, стар. 299).

г) «Толькі ў тым выпадку, калі ўдасца на справе паказаць сялянам перавагі грамадскай, калектыўнай, таварыскай, арцельнай апрацоўкі зямлі, толькі, калі ўдасца дапамагчы селяніну, пры дапамозе таварыскай, арцельнай гаспадаркі, тады толькі рабочы клас, які трымае ў сваіх руках дзяржаўную ўладу, сапраўды дакажа селяніну сваю правату, сапраўды прыцягне на свой бок цвёрда і сапраўдным чынам шматмільённую сялянскую масу» (т. XXIV, стар. 579).

Такая была абстаноўка перад XV з'ездам партыі.

XV з'езд партыі адкрыўся 2 снежня 1927 года. На з'ездзе прысутнічала 898 дэлегатаў з рашаючым голасам і 771 з дарадчым, якія прадстаўлялі 887.233 члены партыі і 348.957 кандыдатаў.

Адзначаючы ў сваім справаздачным дакладзе поспехі індустрыялізацыі і быстры рост соцыялістычнай прамысловасці, тав. Сталін паставіў перад партыяй задачу:

«Расшыраць і ўмацоўваць нашы соцыялістычныя камандныя вышыні ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі як у горадзе, так і ў вёсцы, трымаючы курс на ліквідацыю капіталістычных элементаў у народнай гаспадарцы».

Параўноўваючы сельскую гаспадарку з прамысловасцю і адзначаючы адсталасць сельскай гаспадаркі, асабліва зернавой гаспадаркі, аб'ясняемую распыленасцю сельскай гаспадаркі, не дапускаючай прымянення сучаснай тэхнікі, — тав. Сталін падкрэсліваў, што такое незавіднае становішча сельскай гаспадаркі стварае пагражаючае становішча для ўсёй народнай гаспадаркі.

«Дзе-ж выхад?» — пытаўся тав. Сталін.

«Выхад,—адказваў тав. Сталін,—у пераходзе дробных і распыленых сялянскіх гаспадарак на буйныя і аб'яднаныя гаспадаркі на аснове грамадскай апрацоўкі зямлі, у пераходзе на калектыўную апрацоўку зямлі на базе новай, вышэйшай тэхнікі. Выхад у тым, каб дробныя і найдрабнейшыя сялянскія гаспадаркі паступова, але няўхільна, не ў парадку націску, а ў парадку паказу і пераканання, аб'ядноўваць у буйныя гаспадаркі на аснове грамадскай, таварыскай, калектыўнай апрацоўкі зямлі, з прымяненнем сельскагаспадарчых машын і трактароў, з прымяненнем навуковых прыёмаў інтэнсіфікацыі земляробства. Другога выхаду няма».

XV з'езд вынес рашэнне аб усямерным разгортванні **калектывізацыі** сельскай гаспадаркі. З'езд намеціў план расшырэння і ўмацавання сеткі калгасаў і соўгасаў і даў чоткія ўказанні аб спосабах барацьбы за калектывізацыю сельскай гаспадаркі.

Разам з тым з'езд даў дырэктыву: «Развіваць далей наступленне на кулацтва і прыняць рад новых мер, абмяжоўваючых развіццё капіталізма ў вёсцы і вядучых сялянскую гаспадарку ў напрамку да соцыялізма» (ВКП(б) у рэзалюцыях, ч. II, стар. 260).

Нарэшце, зыходзячы з умацавання планавага пачатку ў народнай гаспадарцы і маючы на ўвазе арганізацыю планамернага наступлення соцыялізма супроць капіталістычных элементаў па ўсяму фронту народнай гаспадаркі, з'езд даў дырэктыву адпаведным органам аб складанні **першага пяцігадовага плана** народнай гаспадаркі.

Пакончыўшы з пытаннямі соцыялістычнага будаўніцтва, XV з'езд партыі перайшоў да пытання аб ліквідацыі трацкісцка-зіноўеўскага блока.

З'езд прызнаў, што «апазіцыя ідэйна разарвала з ленінізмам, перарадзілася ў меншавіцкую групу, стала на шлях капітуляцыі перад сіламі міжнароднай і ўнутранай буржуазіі і ператварылася аб'ектыўна ў зброю трэцяй сілы супроць рэжыму пролетарскай дыктатуры» (ВКП(б) у рэзалюцыях, ч. II, стар. 232).

З'езд знайшоў, што рознагалоссі паміж партыяй і апазіцыяй перараслі ў праграмныя, што трацкісцкая апазіцыя стала на шлях антысовецкай барацьбы. Таму XV з'езд аб'явіў прыналежнасць да трацкісцкай апазіцыі і прапаганду яе поглядаў несумяшчальнымі з прабываннем у радах большэвіцкай партыі.

З'езд адобрыў пастанову аб'яднанага схода ЦК і ЦКК аб выключэнні з партыі Троцкага і Зіноўева і пастанавіў выключыць з партыі ўсіх актыўных дзеячоў трацкісцка-зіноўеўскага блока, накшталт Радэка, Прэабражэнскага, Ракоўскага, Пятакова, Серэбракова, І. Смірнова, Каменева, Саркіса, Сафарава, Розенгольца, Ліўшыца, Мдзівані, Смілгі, і ўсю групу «дэмакратычнага цэнтралізма» (Сапронаў, В. Смірноў, Багуслаўскі, Дробніс і інш.).

Разбітыя ідэйна і разгромленыя арганізацыйна старонікі трацкісцка-зіноўеўскага блока разгубілі апошнія астаткі свайго ўплыву ў народзе.

Выключаныя з партыі антыленінцы, праз некаторы час пасля XV з'езда партыі, сталі падаваць заявы аб разрыве з трацкізмам з просьбай вярнуць іх у партыю. Вядома, партыя яшчэ не магла ведаць тады, што Троцкі, Ракоўскі, Розенгольц, Радэк, Крэспінскі, Сакольнікаў і іншыя даўно ўжо з'яўляюцца ворагамі народа, шпіёнамі, завербаванымі замежнай разведкай, што Каменеў, Зіноўеў, Пятакоў і іншыя ўжо наладжваюць сувязі з ворагамі СССР у капіталістычных краінах для «супрацоўніцтва» з імі супроць Совецкага народа. Але яна была дастаткова навучана вопытам, што ад гэтых людзей, якія не раз выступалі ў самыя адказныя моманты супроць Леніна і ленінскай партыі, можна чакаць усякіх пакасцей. Таму партыя аднеслася да заяў выключаных недаверліва. Для першай праверкі шчырасці падацеляў заяў яна абумовіла зваротны прыём у партыю наступнымі патрабаваннямі:

а) адкрытае асуджэнне трацкізма, як антыбольшэвіцкай і антысовецкай ідэалогіі;

б) адкрытае прызнанне палітыкі партыі, як адзіна правільнай;

в) безумоўнае падпарадкаванне рашэнням партыі і яе органаў;

г) праходжанне выпрабавальнага тэрміна, на працягу якога партыя правярае падаўшых заяву і па сканчэнні якога, гледзячы па рэзультатах праверкі, партыя ставіць пытанне аб зваротным прыёме ў партыю кожнага выключанага ў паасобку.

Партыя разлічвала пры гэтым, што адкрытае прызнанне гэтых пунктаў з боку выключаных павінна пры ўсякіх умовах мець станоўчае значэнне для партыі, бо яно разаб'е адзінства трацкісцка-зіноўеўскіх радоў, унясе ў іх асяроддзе разлажэнне, прадэманструе яшчэ раз правату і магутнасць партыі і дасць партыі магчымасць, у выпадку шчырасці аўтароў заяў, — вярнуць партыі былых яе работнікаў, у выпадку-ж іх няшчырасці, — выкрыць іх на вачах ва ўсіх ужо не як людзей, якія памыляюцца, а як безыдэйных кар'ерыстаў, ашуканцаў рабочага класа і адпетых двурушнікаў.

Большасць выключаных прыняла ўмовы прыёму ў партыю, выстаўленыя партыяй, і апублікавала ў друку адпаведныя заявы.

Партыя, шкадуючы іх і не жадаючы адмовіць ім у магчымасці стаць зноў людзьмі партыі і рабочага класа, аднавіла іх у правах членаў партыі.

З цягам часу выявілася, аднак, што заявы «актыўных дзеячоў» трацкісцка-зіноўеўскага блока, за нямногімі выключэннямі — былі наскрозь ілжывымі, двурушніцкімі заявамі.

Аказалася, што гэтыя паны, яшчэ да падачы сваіх заяў, перасталі быць палітычнай плынню, гатовай адстойваць перад народам свае погляды, і ператварыліся ў безыдэйную кар'ерысцкую кліку, гатовую растаптаць астаткі сваіх поглядаў на вачах ва ўсіх, гатовую ўсхваляць чужыя ёй погляды партыі на вачах ва ўсіх, гатовую набыць любую афарбоўку, — як хамелеоны, — толькі-б захаваць сябе

(Працяг на 3-й стар.).

ПРАЦЯГ.

ў партыі, у рабочым класе, каб мець магчымасць пакасціць і рабочаму класу і яго партыі.

Трацкісцка-зіноўеўскія «актыўныя дзеячы» аказаліся палітычнымі машэннікамі, палітычнымі двурушнікамі.

Палітычныя двурушнікі звычайна пачынаюць з абману і праводзяць сваю чорную справу шляхам абману народа, рабочага класа, партыі рабочага класа. Але палітычных двурушнікаў нельга лічыць толькі ашуканцамі. Палітычныя двурушнікі прадстаўляюць безыдэйную кліку палітычных кар'ерыстаў, якая ўжо даўно пазбаўлена давер'я народа і якая стараецца зноў улезці ў давер'е шляхам абману, шляхам хамелеёнства, шляхам машэнніцтва, — якімі ўгодна шляхамі, — толькі-б захаваць за сабой званне палітычных дзеячоў. Палітычныя двурушнікі прадстаўляюць беспрынцыпную кліку палітычных кар'ерыстаў, гатовых апірацца на каго ўгодна, хоць-бы на крымінальныя элементы, хоць-бы на падонкі грамадства, хоць-бы на заклятых ворагаў народа, — для таго, каб у «падыходзячы момант» вылезці зноў на палітычную сцэну і сесці на шыю ў народа ў якасці яго «правіцеляў».

Такімі іменна палітычнымі двурушнікамі аказаліся трацкісцка-зіноўеўскія «актыўныя дзеячы».

3. НАСТУПЛЕННЕ СУПРОЦЬ КУЛАЦТВА. БУХАРЫНСКА - РЫКАЎСКАЯ АНТЫПАРТЫЙНАЯ ГРУПА. ПРЫНЯЦЦЕ ПЕРШАЙ ПЯЦІГОДКІ. СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА. ПАЧАТАК МАСАВАГА КАЛГАСНАГА РУХУ.

Агітацыя трацкісцка - зіноўеўскага блока супроць палітыкі партыі, супроць будаўніцтва соцыялізма, супроць калектывізацыі, таксама як агітацыя бухарынцаў аб тым, што з калгасамі справа не выйдзе, што не трэба чапаць кулакоў, бо яны самі «ўрастуць» у соцыялізм, што ўзбагачэнне буржуазіі не прадстаўляе небяспекі для соцыялізма, — уся гэта агітацыя мела вялікі водгук сярод капіталістычных элементаў краіны і, перш за ўсё, сярод кулацтва. Кулакі ведалі цяпер па водгуках у друку, што яны не адзінокі, што яны маюць абаронцаў і хадатаяў у асобе Троцкага, Зіноўева, Каменева, Бухарына, Рыкава і іншых. Зразумела, што гэта акалічнасць не магла не ўзняць духу супраціўлення кулацтва супроць палітыкі Совецкага ўрада. І сапраўды, кулакі пачалі супраціўляцца ўсё мацней і мацней. Кулакі сталі масамі адмаўляцца прадаваць Совецкай дзяржаве лішкі хлеба, якіх накапілася ў іх нямала. Яны пачалі праводзіць тэрор супроць калгаснікаў, супроць партыйна-совецкіх работнікаў у вёсцы, пачалі падпальваць калгасы, ссыпныя пункты дзяржавы.

Партыя разумела, што пакуль не будзе зломлена супраціўленне кулацтва, пакуль не будзе разбіта кулацтва ў адкрытым баі на вачах у сялянства, рабочы клас і Чырвоная армія будуць цярпець ад недахвату хлеба, а калгасны рух сялян не можа набыць масавага характару.

Следуючы дырэктывам XV з'езда партыі, партыя перайшла ў рашучае наступленне супроць кулацтва. У сваім наступленні партыя ажыццяўляла лозунг: апіраючыся цвёрда на беднату і ўмацоўваючы саюз з серадняком, павесці рашучую барацьбу супроць кулацтва. У адказ на адмову кулацтва прадаваць лішкі хлеба дзяржаве па цвёрдых цэнах партыя і ўрад правялі рад надзвычайных мер супроць кулацтва, прымянілі 107 артыкул крымінальнага кодэкса аб канфіскацыі па суду лішкаў хлеба ў кулакоў і спекулянтаў, у выпадку іх адмовы прадаваць гэтыя лішкі дзяржаве па цвёрдых цэнах, і далі беднаце рад ільгот, у сілу якіх бедната атрымлівала ў сваё распараджэнне 25 працантаў канфіскаванага кулацкага хлеба.

Надзвычайныя меры аказалі сваё ўздзеянне: бедната і серадняк ўключыліся ў рашучую барацьбу супроць кулацтва, кулацтва было ізалявана, супраціўленне кулацтва і спекулянтаў было зломлена. К канцу 1928 года Совецкая дзяржава мела ўжо ў сваім распараджэнні дастатковыя рэзервы хлеба, а калгасны рух пайшоў наперад больш упэўненым крокам.

У гэтым-жа годзе была раскрыта буйная шкодніцкая арганізацыя буржуазных спецыялістаў у Шахцінскім раёне Данбаса. Шахцінскія шкоднікі былі цесна звязаны з былымі ўласнікамі прадпрыемстваў — рускімі і замежнымі капіталістамі, з замежнай ваеннай разведкай. Яны ставілі мэтай сарваць рост соцыялістычнай прамысловасці і аблягчыць аднаўленне капіталізма ў СССР. Шкоднікі няправільна вялі распрацоўку шахт, каб зменшыць здабычу вугалю. Яны псавалі машыны, вентыляцыю, арганізоўвалі абвалы, узрывы і падпалы шахт, заводаў, электрастанцый. Шкоднікі свядома затрымлівалі паляпшэнне матэрыяльнага становішча рабочых, парушалі совецкія законы аб ахове працы.

Шкоднікі былі прыцягнуты да адказнасці. Яны атрымалі ад суда належную кару.

Цэнтральны Камітэт партыі прапанаваў усім партыйным арганізацыям вынесці ўрокі з шахцінскай справы. Тав. Сталін указваў, што большэвікі-гаспадарнікі павінны самі стаць знатакамі тэхнікі вытворчасці, каб іх не маглі абманваць надалей шкоднікі з ліку старых буржуазных спецыялістаў, што трэба паскорыць падрыхтоўку новых тэхнічных кадраў з людзей рабочага класа.

Па рашэнню ЦК была палепшана справа падрыхтоўкі маладых спецыялістаў у вышэйшых тэхнічных навучальных установах. На вучобу былі мабілізаваны тысячы партыйцаў, камсамольцаў і адданых справе рабочага класа беспартыйных.

Да пераходу партыі ў наступленне на кулацтва, пакуль партыя была занята ліквідацыяй трацкісцка-зіноўеўскага блока, бухарынска-рыкаўская група вяла сябе больш ці менш ціха, аставалася ў рэзерве антыпартыйных сіл, не рашалася адкрыта падтрымаць трацкістаў, а часам нават выступала сумесна з партыяй супроць трацкістаў. З пераходам партыі ў наступленне супроць кулацтва, з прымяненнем надзвычайных мер супроць кулацтва, бухарынска-рыкаўская група скінула маску і пачала адкрыта выступаць супроць палітыкі партыі. Кулацкая душа бухарынска-рыкаўскай групы не вытрымала, і староннікі гэтай групы пачалі выступаць ужо адкрыта ў абарону кулацтва. Яны патрабавалі адмены надзвычайных мер, палохаючы прастакоў, што ў адваротным выпадку можа пачацца «дэградацыя» (рух уніз, заняпад, распад) сельскай гаспадаркі, сцвярджаючы, што дэградацыя пачалася ўжо. Не заўважаючы росту калгасаў і соўгасаў, гэтых вышэйшых форм сельскай гаспадаркі, і бачачы заняпад кулацкай гаспадаркі, яны выдавалі дэградацыю кулацкай гаспадаркі за дэградацыю сельскай гаспадаркі. Каб падмацаваць сябе тэарэтычна, яны састрапалі смехатворную «тэорыю затухання класавай барацьбы», сцвярджаючы на падставе гэтай тэорыі, што чым больш поспехаў будзе ў соцыялізма ў яго барацьбе з капіталістычнымі элементамі, тым больш будзе змякчацца класавая барацьба, што класавая барацьба хутка зусім затухне, і класавы вораг здасць усе свае пазіцыі без супраціўлення, што з прычыны гэтага незачым прадпрымаць наступленне на кулацтва. Тым самым яны аднаўлялі сваю зацяганую буржуазную тэорыю аб мірным урастанні кулацтва ў соцыялізм і папіралі нагамі вядомае палажэнне ленінізма, у сілу якога супраціўленне класавага ворага будзе набываць тым больш вострыя формы, чым больш ён будзе траціць глебу пад нагамі, чым больш поспехаў будзе ў соцыялізма, што класавая барацьба можа «затухнуць» толькі пасля знішчэння класавага ворага.

Няцяжка было зразумець, што ў асобе бухарынска-рыкаўскай групы партыя мае перад сабой праваапартуністычную групу, якая адрознівалася ад трацкісцка-зіноўеўскага блока толькі па форме, толькі тым, што трацкісты і зіноўеўцы мелі сякую-такую магчымасць маскіраваць сваю капітулянцкую сутнасць левымі, крыкліва-рэвалюцыйнымі фразамі аб «перманентнай рэвалюцыі», у той час як бухарынска-рыкаўская група, выступіўшая супроць партыі ў сувязі з пераходам партыі ў наступленне на кулацтва, не мела ўжо магчымасці маскіраваць свой капітулянцкі твар і вымушана была абараняць рэакцыйныя сілы нашай краіны і, перш за ўсё, кулацтва — адкрыта, без прыкрас, без маскі.

Партыя разумела, што бухарынска-рыкаўская група рана ці позна павінна працягнуць руку астаткам трацкісцка-зіноўеўскага блока для сумеснай барацьбы супроць партыі.

Адначасова са сваімі палітычнымі выступленнямі група Бухарына, Рыкава вяла арганізацыйную «работу» па збіранню сваіх староннікаў. Праз Бухарына сколачвала яна буржуазную моладзь накшталт Слепкова, Марэцкага, Айхенвальда, Гольдэнберга і іншых, праз Томскага — абюракраціўшуюся прафсаюзную вярхушку (Мельнічанскі, Дагадаў і інш.), праз Рыкава — разлажыўшуюся совецкую вярхушку (А. Смірноў, Эйсмант, В. Шмідт і інш.). У групу ахвотна ішлі людзі, якія разлажыліся палітычна і не скрывалі сваіх капітулянцкіх настрояў.

К гэтаму часу група Бухарына—Рыкава атрымала падтрыманне вярхушкі маскоўскай партыйнай арганізацыі (Угланаў, Котаў, Уханаў, Руцін, Ягода, Палонскі і інш.). Пры гэтым частка правых аставалася замаскіраванай, не выступаючы адкрыта супроць лініі партыі. На старонках маскоўскага партыйнага друку і на партыйных сходах прапаведвалася неабходнасць уступак кулацтву, немэтазгоднасць падатковага абкладання кулацтва, цяжкасць індустрыялізацыі для народа, заўчаснасць будаўніцтва цяжкай індустрыі. Угланаў выступаў супроць будаўніцтва Днепрабуда з патрабаваннем перамясціць сродкі з цяжкай прамысловасці ў лёгкую. Угланаў і іншыя правыя капітулянты запэўнялі, што Масква была і астанецца паркалёвай Масквой, што не трэба ў ёй будаваць машынабудаўнічых заводаў.

Маскоўская партыйная арганізацыя выкрыла Угланава і яго староннікаў, дала ім апошняе папярэджанне і яшчэ больш згуртавалася вакол Цэнтральнага Камітэта партыі. Тав. Сталін на пленуме МК у 1928 годзе ўказваў на неабходнасць весці барацьбу на два фронты, сканцэнтроўваючы агонь супроць правага ўхілу. Правыя, гаварыў тав. Сталін, прадстаўляюць агентуру кулака ў партыі.

«Перамога правага ўхілу ў нашай партыі развязала-б сілы капіталізма, падарвала-б рэвалюцыйныя пазіцыі пралетарыята і падняла-б шансы на аднаўленне капіталізма ў нашай краіне», — гаварыў тав. Сталін (Пытанні ленінізма, стар. 234).

У пачатку 1929 года высвятляецца, што Бухарын па паўнамоцтву групы правых капітулянтаў звязаўся з трацкістамі праз Каменева і выпрацоўвае пагадненне з імі для сумеснай барацьбы супроць партыі. ЦК выкрывае гэтую злачынную дзейнасць правых капітулянтаў і папярэджвае, што гэтая справа можа скончыцца плачэўна для Бухарына, Рыкава, Томскага і іншых. Але правыя капітулянты не суцімаюцца. Яны выступаюць у ЦК з новай антыпартыйнай платформай — дэкларацыяй, якую асуджае ЦК. ЦК зноў папярэджвае іх, напамінаючы ім аб лёсе трацкісцка-зіноўеўскага блока. Не гледзячы на гэта, група Бухарына—Рыкава прадаўжае сваю антыпартыйную дзейнасць. Рыкаў, Томскі і Бухарын уносяць у ЦК заяву аб адстаўцы, думаючы гэтым запалохаць партыю. ЦК асуджае гэту сабатажніцкую палітыку адставак. Нарэшце, лістападаўскі пленум ЦК 1929 года прызнаў прапаганду поглядаў правых апартуністаў несумяшчальнай з прабываннем у партыі і прапанаваў вывесці з састава Палітбюро ЦК Бухарына, як застрэльшчыка і кіраўніка правых капітулянтаў, а Рыкаву, Томскаму і іншым удзельнікам правай апазіцыі было зроблена сур'ёзнае папярэджанне.

Атаманы правых капітулянтаў, бачачы, што справа набывае плачэўны абарот, падаюць заяву аб прызнанні сваіх памылак і правільнасці палітычнай лініі партыі.

Правыя капітулянты рашылі часова адступіць, каб уберагчы свае кадры ад разгрому.

На гэтым заканчваецца першы этап барацьбы партыі з правымі капітулянтамі.

Новыя рознагалоссі ў партыі не астаюцца не заўважанымі знешнімі ворагамі СССР. Лічачы, што «новыя раздоры» ў партыі з'яўляюцца адзнакай аслаблення партыі, яны робяць новую спробу ўцягнуць СССР у вайну і сарваць яшчэ не ўзмацнеўшую справу індустрыялізацыі краіны. Летам 1929 года імперыялісты арганізоўваюць канфлікт Кітая з СССР, захват кітайскімі мілітарыстамі Кітайска-Усходняй чыгункі (якая належала СССР) і напад белакітайскіх войск на далёкаўсходнія граніцы нашай радзімы. Але наскок кітайскіх мілітарыстаў быў ліквідаван у кароткі тэрмін, мілітарысты адступілі, разбітыя Чырвонай арміяй, і канфлікт быў закончан мірным пагадненнем з манчжурскімі ўладамі.

Мірная палітыка СССР яшчэ раз перамагла, не гледзячы ні на што, не гледзячы на падкопы знешніх ворагаў і «раздоры» ўнутры партыі.

У хуткім часе былі аднаўлены перарваныя ў свой час англійскімі кансерватарамі дыпламатычныя і гандлёвыя адносіны СССР з Англіяй.

Паспяхова адбіваючы атакі знешніх і ўнутраных ворагаў, партыя вяла адначасова вялікую работу па разгортванню будаўніцтва цяжкай індустрыі, па арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва, па будаўніцтву соўгасаў і калгасаў, нарэшце, — па падрыхтоўцы ўмоў, неабходных для прыняцця і ажыццяўлення першага пяцігадовага плана народнай гаспадаркі.

У красавіку 1929 года сабралася XVI партканферэнцыя. Галоўным пытаннем канферэнцыі была першая пяцігодка. Канферэнцыя адвергла «мінімальны» варыянт пяцігадовага плана, які абараняўся правымі капітулянтамі, і прыняла «аптымальны» варыянт пяцігодкі, як абавязковы пры ўсякіх умовах.

Партыя прыняла, такім чынам, славутую першую пяцігодку па будаўніцтву соцыялізма.

Па пяцігадоваму плану размер капітальных укладанняў у народную гаспадарку на 1928—1933 годы быў вызначан у 64,6 мільярда рублёў. З іх у прамысловасць разам з электрыфікацыяй намячалася ўкласці 19 з палавінай мільярдаў рублёў, у транспарт — 10 мільярдаў рублёў, у сельскую гаспадарку — 23,2 мільярда рублёў.

Гэта быў грандыёзны план узбраення прамысловасці і сельскай гаспадаркі СССР сучаснай тэхнікай.

«Асноўная задача пяцігодкі, — указваў тав. Сталін, — заключалася ў тым, каб стварыць у нашай краіне такую індустрыю, якая была-б здольна пераўзброіць і рэарганізаваць не толькі прамысловасць у цэлым, але і транспарт, але і сельскую гаспадарку — на базе соцыялізма» (**Сталін.** Пытанні ленінізма, стар. 485).

Гэты план, не гледзячы на ўсю яго грандыёзнасць, усё-ж не быў чым-небудзь нечаканым і галавакружыцельным для большэвікоў. Ён быў падрыхтаван усім ходам развіцця індустрыялізацыі і калектывізацыі. Ён быў падрыхтаван тым працоўным уздымам, які ахапіў перад гэтым рабочых і сялян і які знайшоў сваё выражэнне ў **соцыялістычным спаборніцтве.**

XVI партыйная канферэнцыя прыняла зварот да ўсіх працоўных аб разгортванні соцыялістычнага спаборніцтва. Соцыялістычнае спаборніцтва паказала выдатныя ўзоры працы і новых адносін да працы. Рабочыя і калгаснікі выставілі на многіх прадпрыемствах, у калгасах і ў соўгасах **сустрэчныя планы.** Яны паказалі ўзоры гераічнай работы. Яны не толькі выконвалі, але і перавыконвалі намечаныя партыяй і ўрадам планы соцыялістычнага будаўніцтва. Змяніліся погляды людзей на працу. Праца з паднявольнай і катаржнай павіннасці, якой яна была пры капіталізме, стала ператварацца «ў справу чэсці, у справу славы, у справу доблесці і геройства» (**Сталін**).

Па ўсёй краіне ішло новае гіганцкае прамысловае будаўніцтва. Разгарнулася будоўля Днепрагэса. У Данбасе пачалася будоўля Краматорскага і Горлаўскага заводаў, рэканструкцыя Луганскага паравозабудаўнічага завода. Выраслі новыя шахты і доменныя печы. На Урале будаваліся Уралмашбуд, Берэзнікоўскі і Салікамскі хімкамбінаты. Пачалося будаўніцтва Магнітагорскага металургічнага завода. Разгарнулася будоўля вялікіх аўтамабільных заводаў у Маскве, Горкім. Будаваліся гіганцкія трактарныя заводы, заводы камбайнаў, гіганцкі завод сельскагаспадарчых машын у Растове-на-Дану. Пашыралася другая вугальная база Совецкага Саюза — Кузбас. Велізарны трактарны завод вырас за 11 месяцаў у стэпу, у Сталінградзе. На будаўніцтве Днепрагэса і Сталінградскага трактарнага завода рабочыя перавысілі сусветныя рэкорды прадукцыйнасці працы.

Гісторыя яшчэ не ведала такога гіганцкага размаху новага прамысловага будаўніцтва, такога пафасу новага будаўніцтва, такога працоўнага гераізма мільённых мас рабочага класа.

Гэта быў сапраўдны працоўны ўздым рабочага класа, які разгарнуўся на аснове соцыялістычнага спаборніцтва.

Сяляне на гэты раз не адсталі ад рабочых. У вёсцы таксама пачаўся працоўны ўздым сялянскіх мас, якія будавалі калгасы. Сялянскія масы сталі яўна паварачваць у бок калгасаў. Вялікую ролю адыгралі тут соўгасы і машынна-трактарныя станцыі, узброеныя трактарамі і іншымі машынамі. Сяляне масамі прыходзілі ў соўгасы, у МТС, назіралі за работай трактароў, сельгасмашын, выражалі сваё захапленне і тут-жа выносілі рашэнне — «пайсці ў калгасы». Разбітыя на дробныя і найдрабнейшыя аднаасобныя гаспадаркі, пазбаўленыя колькі-небудзь зносных прылад і цягавай сілы, пазбаўленыя магчымасці ўзараць велізарныя цалінныя землі, пазбаўленыя віду на паляпшэнне гаспадаркі, забітыя нястачай і адзінокія, прадастаўленыя самім сабе, — сяляне знайшлі, нарэшце, выхад, дарогу да лепшага жыцця — у аб'яднанні дробных гаспадарак у калектывы, у калгасы, — ў трактарах, здольных узараць любую «цвёрдую зямлю», любую цаліну, — у дапамозе дзяржавы машынамі, грашыма, людзьмі, парадамі, — у магчымасці вызваліцца ад кабалы кулакоў, якіх зусім нядаўна разбіў Совецкі ўрад і прыгнуў да зямлі на радасць мільённым масам сялянства.

На гэтай аснове пачаўся і разгарнуўся потым масавы калгасны рух, які асабліва ўзмацніўся к канцу 1929 года і даў такія нябачаныя тэмпы росту калгасаў, якіх не ведала яшчэ нават наша, соцыялістычная індустрыя.

У 1928 годзе пасеўная плошча калгасаў складала 1.390 тысяч гектараў, у 1929 годзе — 4.262 тысячы гектараў, а ў 1930 годзе калгасы мелі ўжо магчымасць запланаваць разворванне 15 мільёнаў гектараў.

«Трэба прызнаць, — гаварыў тав. Сталін аб тэмпе росту калгасаў у сваім артыкуле «Год вялікага пералому» (1929 год), — што такіх бурных тэмпаў развіцця не ведае нават наша соцыялізаваная буйная прамысловасць, тэмпы развіцця якой адзначаюцца наогул вялікім размахам».

Гэта быў пералом у развіцці калгаснага руху.

Гэта быў пачатак масавага калгаснага руху.

«У чым заключаецца **новае** ў цяперашнім калгасным руху?», пытаўся тав. Сталін у сваім артыкуле «Год вялікага пералому». І адказваў:

«Новае і рашаючае ў цяперашнім калгасным руху заключаецца ў тым, што ў калгасы ідуць сяляне не асобнымі групамі, як гэта мела месца раней, а цэлымі сёламі, валасцямі, раёнамі, нават акругамі. А што гэта значыць? Гэта значыць, што **ў калгасы пайшоў серадняк.** У гэтым аснова таго карэннага пералому ў развіцці сельскай гаспадаркі, які складае важнейшае дасягненне Совецкай улады...»

Гэта азначала, што наспявае, або ўжо наспела, задача ліквідацыі кулацтва, як класа, на аснове суцэльнай калектывізацыі.

КАРОТКІЯ ВЫВАДЫ

У барацьбе за соцыялістычную індустрыялізацыю краіны партыя пераадалела за 1926—1929 годы велізарныя ўнутраныя і міжнародныя труднасці. Намаганні партыі і рабочага класа прывялі да перамогі палітыкі соцыялістычнай індустрыялізацыі краіны.

Была вырашана ў асноўным адна з труднейшых задач індустрыялізацыі — задача накаплення сродкаў для будаўніцтва цяжкай прамысловасці. Былі закладзены асновы цяжкай індустрыі, здольнай пераўзброіць усю народную гаспадарку.

Быў прыняты першы пяцігадовы план соцыялістычнага будаўніцтва. Было развіта велізарнае будаўніцтва новых заводаў, соўгасаў, калгасаў.

Гэта прасоўванне наперад па шляху соцыялізма суправаджалася абвастрэннем класавай барацьбы ўнутры краіны і абвастрэннем унутрыпартыйнай барацьбы. Важнейшы вынік гэтай барацьбы: падаўленне супраціўлення кулацтва, выкрыццё трацкісцка-зіноўеўскага капітулянцкага блока, як антысовецкага блока, выкрыццё правых капітулянтаў, як кулацкай агентуры, выгнанне трацкістаў з партыі, прызнанне поглядаў трацкістаў і правых апартуністаў несумяшчальнымі з прыналежнасцю да ВКП(б).

Будучы ідэалагічна разбіты большэвіцкай партыяй, страціўшы ўсякую глебу ў рабочым класе, трацкісты перасталі быць палітычнай плынню і ператварыліся ў беспрынцыпную кар'ерысцкую кліку палітычных машэннікаў, у банду палітычных двурушнікаў.

Заклаўшы асновы цяжкай індустрыі, партыя мабілізоўвае рабочы клас і сялянства на выкананне першага пяцігадовага плана соцыялістычнай перабудовы СССР. У краіне разгортваецца соцыялістычнае спаборніцтва мільёнаў працоўных, нараджаецца магутны працоўны ўздым, выпрацоўваецца новая дысцыпліна працы.

Гэты перыяд заканчваецца годам вялікага пералому, які азначаў буйнейшыя поспехі соцыялізма ў прамысловасці, першыя сур'ёзныя поспехі ў сельскай гаспадарцы, паварот серадняка ў бок калгасаў, пачатак масавага калгаснага руху.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

УЗДЫМ ПАЛІТЫЧНАЙ АКТЫЎНАСЦІ СЯРОД СОВЕЦКАЙ ІНТЭЛІГЕНЦЫІ

Совецкае студэнцтва і навуковыя работнікі з вялікім палітычным уздымам сустрэлі выхад у свет Кароткага курса гісторыі ВКП(б). Гэта выдатнае па сваёй сіле, глыбіні і яснасці вучэнне, увасобіўшае ўсю мудрасць большэвіцкай партыі, заклікана адыграць выключную ролю ў марксісцка-ленінскім выхаванні мас. Совецкая інтэлігенцыя павінна ўзброіцца гэтым вучэннем, якое расказвае аб пройдзеным слаўным шляху большэвіцкай партыі.

У Беларускім дзяржаўным універсітэце, які з'яўляецца дзецішчам ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі, навучаецца 1.450 студэнтаў, 35 аспірантаў і працуе 200 навуковых работнікаў і адміністрацыйна-тэхнічнага персанала.

Студэнцтва і навуковыя работнікі ўсебакова рыхтуюцца да вывучэння гісторыі партыі. Зараз кожны студэнт і навуковы работнік разумее, што перад ім стаіць задача не фармальна вывучаць гісторыю партыі, а глыбока ўсвоіць сутнасць гэтага непераможнага ленінска-сталінскага вучэння.

Як-жа партыйны камітэт разгарнуў падрыхтоўку да глыбокага вывучэння Кароткага курса гісторыі ВКП(б)? Ва універсітэце адабрана і зацверджана на парткоме 66 прапагандыстаў. Гэтыя людзі з'яўляюцца падрыхтаванымі, бязмежна адданымі партыі Леніна—Сталіна. Арганізаван семінар для прапагандыстаў, дзе яны перш за ўсё самі глыбока вывучаюць гісторыю партыі. І толькі пасля гэтага прапагандысты будуць праводзіць заняткі ў гуртках.

У гэтым годзе ўся камсамольская палітсетка перабудована. Калі ў мінулым годзе камсамольская палітвучоба была адарвана ад несаюзнай моладзі, то зараз мы думаем арганізаваць гурткі па акадэмічных групах. Гэтым самым мы зможам укамплектаваць нашы школы слухачамі з аднолькавым узроўнем ведаў, а таксама лепш будзе ажыццявіць кантроль наведвання і паспяховасці.

Пры падрыхтоўцы да глыбокага вывучэння гісторыі партыі мы ўлічылі недахопы мінулага года. У сучасны момант на парткоме зацверджан рэзерв кіраўнікоў школ і гурткоў, якія разам з асноўнымі прапагандыстамі наведваюць заняткі семінараў і самі старанна рыхтуюцца да дня вучобы ў партыйна-комсамольскай сетцы. У выпадку, калі які-небудзь прапагандыст не зможа весці заняткаў, яго адразу-ж заменяць, не дапусціўшы зрыву заняткаў.

Выпісана ў дастатковай колькасці перыядычная літаратура, якою будуць забяспечаны прапагандысты і слухачы. Парткабінетам падбіраюцца дадатковая літаратура і наглядныя дапаможнікі (карты, дыяграмы) да паасобных раздзелаў гісторыі партыі.

Кароткі курс гісторыі ВКП(б) з'яўляецца выдаючайся падзеяй у жыцці нашай партыі. Апублікаванне гісторыі партыі выклікала небывалы ўздым палітычнай актыўнасці сярод совецкай інтэлігенцыі. Задача заключаецца ў тым, каб без шуміхі і спешкі падрыхтаваць усё неабходнае для глыбокага вывучэння гісторыі партыі. Над гэтым зараз і працуе наша партыйная арганізацыя.

Ш. Л. ЦОІР,
сакратар парткома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта.

ПАДРЫХТОЎВАЦЬ ПАРТЫЙНЫ СХОД

Ад падрыхтоўкі партыйнага схода залежыць і поспех яго правядзення. Усебакова падрыхтаваны сход праходзіць на высокім палітычным узроўні пры актыўным удзеле комуністаў.

Наша партыйная арганізацыя невялікая, у ёй налічваецца 4 члены і 3 кандыдаты партыі. Апрача таго, ёсць і група спачуваючых у колькасці 6 чалавек. Рыхтуючыся да партыйнага схода, я за некалькі дзён наперад абвяшчаю парадак дня. Калі праводзіцца адкрыты сход, то аб парадку дня і дні схода за некалькі дзён ведаюць і беспартыйныя.

Да актыўнага ўдзелу ў падрыхтоўцы партыйных сходаў я прыцягваю комуністаў. Вось, напрыклад, на сходзе слухалі справаздачу старшыні фабкома аб становішчы культурнай работы. Да гэтага схода побач з дакладчыкам рыхтаваўся і член партыі тав. Ліпхін, які дэтальна вывучыў гэта пытанне.

Як правіла, на кожным сходзе практыкуем інфармацыі аб выкананні рашэнняў папярэдніх партыйных сходаў.

К. М. ЛУПАЧ,
парторг магілеўскай мэблевай фабрыкі.

РАЙКОМ ПАРТЫІ НЕ ДАПАМАГАЕ РАЙГАЗЕЦЕ

У канцы мая гэтага года Сенненскі РК КП(б)Б вылучыў мяне рэдактарам раённай газеты.

Як-жа мне дапамагае ў маёй рабоце райком партыі?

Я з'яўляюся членам райкома партыі, прапагандыстам кандыдацкай школы, займаюся сам у партыйнай школе павышанага тыпу, выконваю асобныя даручэнні, як комуніст і як член райкома партыі.

Здавалася-б, што гэтага для мяне, як не зусім яшчэ вопытнага маладога рэдактара, хапіла-б, але райком партыі і, у прыватнасці, трэці сакратар тав. Іваноўскі вылучае мяне пазаштатным інструктарам райкома КП(б)Б. Не гледзячы на маю заяву аб тым, што я не спраўлюся з гэтай дадатковай нагрузкай, райком усё-ж-такі зацвярджае мяне інструктарам.

Але і гэта яшчэ не ўсё. Мяне сістэматычна вылучаюць адказным па сельсовету па правядзенню палітычна-гаспадарчых кампаній: па ўборачнай, па правядзенню азімай сяўбы, па праверцы прысядзібных участкаў у калгаснікаў і т. д.

Для выканання гэтых даручэнняў патрабуецца непасрэднае знаходжанне ў сельсовеце на працягу некалькіх дзён, а рэдакцыя астаецца без кіраўніцтва. Нармальны выхад газеты зрываецца, але гэта не турбуе райком.

П. ШКАРУБА,
в. а. адказнага рэдактара сенненскай райгазеты.

У МЕНСКІМ АБКОМЕ КП(б)Б

Бюро Менскага абкома КП(б)Б 25 верасня намеціла мерапрыемствы па арганізацыі глыбокага вывучэння Кароткага курса гісторыі ВКП(б) у партарганізацыях вобласці. Партарганізацыям прапанавана пераглядзець склад слухачоў школ па вывучэнню гісторыі ВКП(б) і ўкамплектаваць іх з улікам палітычнага і агульнаадукацыйнага ўзроўню. Састаў школ і гурткоў павінен зацвярджацца райкомам.

Для падрыхтоўкі прапагандыстаў пры ўсіх райкомах ствараюцца пастаянна дзейнічаючыя семінары. Абком абавязаў першых сакратароў райкомаў асабіста кіраваць гэтымі семінарамі. Абком рэкамендуе арганізаваць пастаянна дзейнічаючыя семінары для прапагандыстаў пры найбольш буйных прадпрыемствах і навучальных установах, звярнуўшы асабліва сур'ёзную ўвагу на падбор кіраўнікоў семінараў. У дапамогу райкомам абком пасылае ў раёны 20 кваліфікаваных прапагандыстаў з абласнога партыйнага актыва.

Абком звярнуў увагу ўсіх партарганізацый на неабходнасць прыцягнення кіруючых партработнікаў раёнаў у якасці кіраўнікоў школ па вывучэнню гісторыі ВКП(б).

МЕРАПРЫЕМСТВЫ ПАРТКОМА

БАРЫСАЎ, 27 верасня. Партыйны камітэт запалкавай фабрыкі імя Кірава прыступіў да камплектавання школ і гурткоў па вывучэнню гісторыі ВКП(б). На фабрыцы будуць працаваць 12 школ: тры для комуністаў, 4 для комсамольцаў і 5 для актыва беспартыйных рабочых. Прапагандыстамі вылучаны найбольш падрыхтаваныя таварышы, сярод іх сакратар парткома, сакратар камітэта ЛКСМБ, інжынер і інш.

Для падрыхтоўкі прапагандыстаў на фабрыцы створан семінар, які працуе тры разы ў месяц з адрывам ад вытворчасці. 26 верасня адбыліся першыя заняткі семінара. Пры парткабінеце наладжана індывідуальная і групавая кансультацыя.

НЕ КЛАПОЦЯЦЦА АБ ПАДРЫХТОЎЦЫ ПРАПАГАНДЫСТАЎ

Днямі адбыўся адкрыты сход партарганізацыі фабрыкі «Чырвоная зорка» (Чашніцкі раён), які быў прысвечан падрыхтоўцы да вывучэння гісторыі ВКП(б) па новаму падручніку. Комуністы і комсамольцы заслухалі даклад аб вялікім значэнні для нашай партыі і працоўных Кароткага курса гісторыі ВКП(б).

Сход распрацаваў канкрэтныя мерапрыемствы па арганізацыі партыйнай вучобы. У сваёй пастанове сход патрабаваў ад парткома карэнным чынам перабудаваць работу парткабінета, арганізаваць семінар прапагандыстаў, кансультацыю для слухачоў партыйна-комсамольскіх школ і гурткоў.

На сходзе выявілася, што справа з падрыхтоўкай прапагандыстаў абстаіць вельмі дрэнна. Партком яшчэ не разгарнуў работы па падрыхтоўцы прапагандыстаў, парткабінет працаваў слаба. Да партыйнага схода партком не праяўляў ніякіх клопатаў аб укамплектаванні сеткі партыйнай асветы.

ПЕРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ПРАДПРЫЕМСТВАЎ БССР

ВЫТВОРЧЫЯ ПОСПЕХІ КОМСАМОЛЬСКІХ БРЫГАД

Выдатных поспехаў у рабоце дасягнулі, рыхтуючыся да XX-годдзя Ленінска-Сталінскага комсамола і XXI гадавіны Вялікага Кастрычніка, комсамольскія брыгады менскага дрэваапрацоўчага завода імя Молатава.

Комсамольская брыгада зборачнага аддзялення (брыгадзір тав. Васілеўскі), працуючы на зборцы пісьмовых сталоў, выканала план за другую дэкаду верасня на 167 процантаў. Значна павысілася прадукцыйнасць працы многіх рабочых брыгады. Тав. Шчэрбок 23 верасня выканаў норму на 203 проц. 290 процантаў нормы даў 21 верасня тав. Гурэвіч.

Добра працуе комсамольская брыгада, выконваючая работу па выпуску буфетаў. Комсамольцы-стаханаўцы брыгады тт. Каліноўскі і Сіліцкі сістэматычна выконваюць норму на 150 проц.

Стаханаўцы комсамольскай брыгады клеечнага і механічнага аддзяленняў тт. Пінчук і Давыдоўскі выконваюць свае нормы на 290—300 процантаў.

АБМЕН СТАХАНАЎСКІМ ВОПЫТАМ

12 верасня я з групай стаханавак запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік» наведала запалкавую фабрыку «Везувій» у Нова-Беліцы. Мэта нашага наведвання — перадача і абмен вопытам работы ў запалкавай прамысловасці.

На набівачнай машыне лепшай стаханаўкі гэтай фабрыкі тав. Тычковай, з якой я спаборнічаю, я прапрацавала 4 гадзіны і выканала дзённую норму на 98 проц. Аднак рэзультатам маёй работы я не задаволена. Мая прадукцыйнасць была-б значна вышэй, але мне не ўдалося перад пачаткам работы нават азнаёміцца з машынай.

Наглядная перадача вопыту работы мае вялікае значэнне. У часе работы на машыне я растлумачвала прысутным работніцам, як лепш праводзіць закладку і з'ёмку касет, якія прыёмы больш зручны пры рабоце і як размеркаваць працу са сваёй памочніцай.

Паказальныя выступленні стаханаўцаў дапамагаюць рабочым лепш асвоіць працэс работы і спрыяюць росту стаханаўскіх радоў. Адміністрацыі фабрык трэба пачасцей праводзіць такі абмен вопытам.

Ф. І. СТУДЗЯНКОВА,
стаханаўка рэчыцкай запалкавай фабрыкі «Х Кастрычнік».

РЭЗКА ПАВЯЛІЧЫЦЬ ВЫТВОРЧАСЦЬ ТАВАРАЎ ШЫРСПАЖЫВУ

ПРА ВЁДРЫ, ТАЗЫ І ДЗІЦЯЧЫЯ ВАНАЧКІ

Барысаўскі завод «Чырвоны металіст» выпрацоўвае тавары шырокага ўжытку. Асартымент яго: ацынкаваныя вёдры, тазы, дзіцячыя ваначкі, бляшаныя начоўкі і інш. На гэтыя прадметы ёсць велізарны попыт. Але, на жаль, у продажы яны сустракаюцца вельмі рэдка.

З першага погляду, як-быццам, усё ў парадку. Прадпрыемства выканала план у першым, у другім квартале і ў ліпені. Але гэта толькі ў цэнасным выражэнні. У сапраўднасці-ж тут скрываецца шкодная, антыдзяржаўная практыка кіраўнікоў завода. У пагоні за «доўгім рублём» фарсіруецца вытворчасць дарагакаштуючых прадметаў, як пераносныя пліты, катлы розных памераў, тэрмасы і інш. Пліта, напрыклад, каштуе 250 рублёў, кацёл ёмкасцю ў 200 літраў — 100 рублёў. Па гэтых відах прадукцыі план выконваўся, затое па ацынкаваных вёдрах і іншых важнейшых прадметах шырокага спажывання план выканан за 8 месяцаў на 42—44 проц. За прайшоўшыя 8 месяцаў завод недадаў краіне 96 тысяч ацынкаваных вёдраў, 9 тысяч бляшаных начовак, 14 тысяч тазаў, тысячу дзіцячых ваначак і інш.

Такое грубае парушэнне планавага асартыменту дырэктар завода тав. Прымін і тэхнічны кіраўнік тав. Вайнеронак прабуюць тлумачыць адсутнасцю сыравіны. Праўда, на заводзе зараз адчуваецца недахват у цынку і таму тут перайшлі на афарбоўку вёдраў. Але і пасля гэтага пералому няма. За 20 дзён верасня план выпуску вёдраў выканан на 50 проц.

Карыстаючыся тым, што прадукцыя завода вельмі дэфіцытная, тут зусім «забыліся» аб такім важнейшым паказальніку работы, як якасць прадукцыі. Ацынкоўка бляшаных начовак і ваначак неахайная, многа шурпатасці. Цынк расходуецца неэканомна. Раскрой начовак робіцца «на-вока». У многіх вёдрах вушкі пасля прываркі адразу адпадаюць. У цэхах і на двары валяецца многа такіх бракаваных вёдраў. Ніхто не сочыць за гэтым. Паўнейшая бескантрольнасць.

Адсутнасць усякай ініцыятывы, абыякавыя адносіны да вытворчасці з боку дырэкцыі прадпрыемства адчуваюцца на кожным кроку. Вельмі многа тут гавораць аб скарыстанні адыходаў, аб далейшым пашырэнні асартыменту. Але чаго варты гэтыя размовы, калі практычна нічога не робіцца. Праўда, для адводу воч, у адным з цэхаў адгарадзілі невялікі куточак, дзе 2—3 рабочых склёпваюць акоўку для вокнаў. І гэта назвалі «цэхам шырспажыву».

Заводскі двор завален горамі адыходаў, з якіх можна з поспехам вырабляць такія рэчы, як карабачкі для патэфонных іголак, гуталінавыя каробкі, замкі, нажовачныя палотны і інш. Для гэтага ўжо даўно загатоўлены адпаведныя штампы. Аднак, да вытворчасці не прыступаюць.

Саматужніцтва заядае вытворчасць. Вось, напрыклад, на вырабе корпуса вядра занята 6 чалавек. Працуюць гэтыя людзі ў большасці ўручную. Пры пераходзе на штамп прадукцыйнасць працы павысіцца ў 5—6 разоў, значна палепшыцца якасць прадукцыі. Штамп гэты ўжо гатоў, але яго не ўстанаўліваюць.

— Няма часу займацца гэтымі справамі, — гаворыць нам тэхкіраўнік тав. Вайнеронак.

Скардзяцца кіраўнікі завода на недахват абсталявання, але, на жаль, станкі і машыны, якія ёсць, дрэнна скарыстоўваюцца, яны забруднены, часта ламаюцца. Ёсць выпадкі буйных аварый. Прыбыўшыя на завод новыя станкі, гільятынныя нажніцы стаяць ужо 2 месяцы ў цэху і на двары без карысці.

Завод «Чырвоны металіст» можа і пры сучасным абсталяванні значна пашырыць свой асартымент. Рабочыя завода расказалі нам, што 4 гады назад тут выраблялі сталовыя лыжкі, чайныя, нажы, відэльцы, скавароды. Было і адпаведнае абсталяванне. Асобныя дэталі яшчэ і зараз захаваліся.

Чаму-ж нельга аднавіць выраб гэтых важнейшых прадметаў, у якіх адчуваецца патрэба? А гэта ў поўнай меры магчыма. Патрэбна толькі ініцыятыва, бальшэвіцкая напорыстасць і жаданне. Вось гэтага якраз нехапае кіраўнікам завода «Чырвоны металіст».

БРЫГАДА «ЗВЯЗДЫ» —
дэпутат Вярхоўнага Совета БССР І. І. ЛІПКІН, стаханавец-фармоўшчык завода «Пролетарскі молат» М. Г. БАСКО, тэхнік дрэваапрацоўчага завода імя Молатава Е. Е. БОНДАРАЎ.

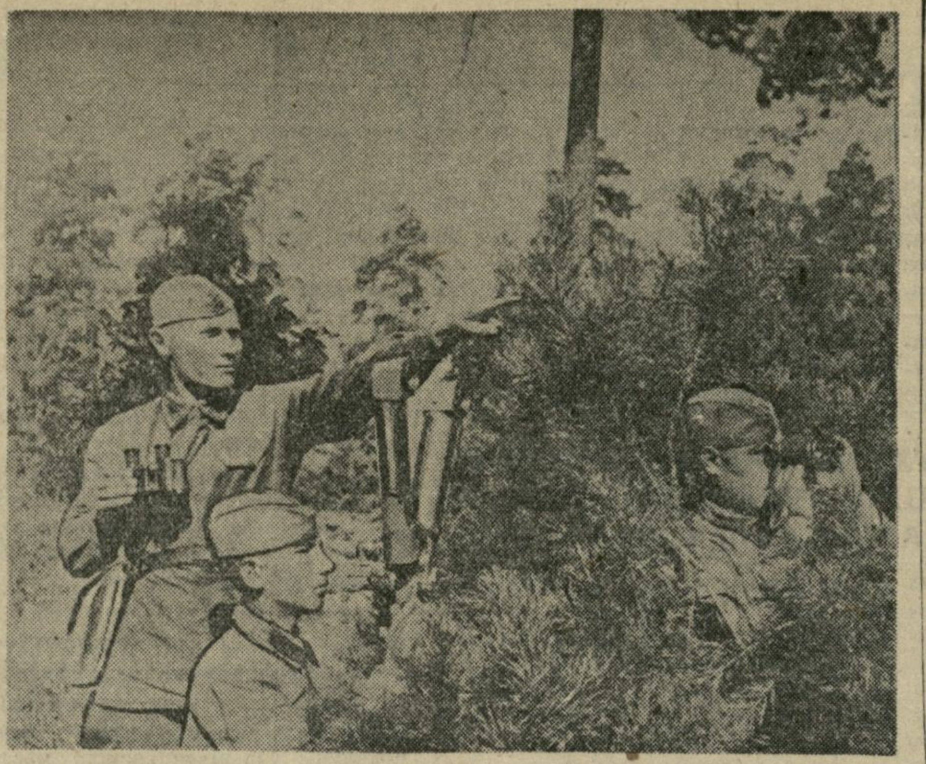

На вучэннях Чырвонай Арміі. НА ЗДЫМКУ: разведчыкі-наглядальнікі назіраюць за сіламі «праціўніка». Злева направа малодшы камандзір Друкаў і разведчыкі Кірэеў і Сафонаў (часць, якой камандуе тав. Кавальчук, Беларуская асобая ваенная акруга).
Фото А. Велікжаніна.

Жыццё Чырвонай Арміі

ПЕРАПРАВА

«Праціўнік» умацаваўся на заходнім беразе ракі. Наступаючым часцям было загадана фарсіраваць раку і заняць горад Н. Разведка ўдакладніла сістэму абароны «праціўніка». Маскіруючыся, артылерысты аптычнымі прыборамі рабілі засечку знойдзеных агнявых пунктаў і рыхтавалі даныя для стральбы.

Фарсіраванне ракі (пераправа) і атака пярэдняга краю абароны праціўніка назначана на 5 гадзін раніцы.

Старшы лейтэнант тав. Пятроў атрымаў загад: разведаць скрытыя подступы да ракі, намеціць месцы для пераправы.

— Разведка, па конях, — ціха раздаецца каманда.

І хутка 10 коннікаў без шуму скрыліся ў начной цемры для выканання адказнай задачы. Неўзабаве яны дасягнулі берага ракі. Вось наезджаны спуск да яго. Хвіліна, другая, і коні пагружаюцца ўсё глыбей і глыбей у ваду. Вада журчыць каля страмён. Брод абазначылі вехамі.

На зборным пункце старшы лейтэнант тав. Пятроў растлумачыў рэзультаты начной разведкі пераправ. Знойдзены два броды і тры масты. Для артылерыі, пяхоты гэта дастаткова.

...Батальён пяхоты з лесу ціха падыходзіць да ракі. З паднятымі над галавой вінтоўкамі байцы смела ідуць у халодную ваду. —Злева абрыў, сачыць за вехамі, — папярэджваюць байцоў. Хутка ўвесь батальён быў ужо на другім беразе і падрыхтаваўся для броска ў атаку на «праціўніка».

Калі падраздзяленні перайшлі брод, высока ў паветры ўзвілася чырвоная ракета — сігнал атакі. Падаўляючы агнявыя пункты, вышлі на пярэдні план абароны «праціўніка». З воклічамі «ўра» кінулася ўся пяхота. Вось група смельчакоў ва ўпор «расстрэльвае праціўніка».

Пярэдні край прарван. Артылерыя пераносіць агонь углыб абароны, а другая частка артылерыі падыйшла да пераправы. Гармата за гарматай, батарэя за батарэяй пераходзяць у брод на супроцьлеглы бераг і займаюць новыя агнявыя пазіцыі.

Задача фарсіравання ракі выканана. Разведка з работай справілася на выдатна.

Капітан М. БАБКІН.

У МЕНСКІМ ДОМЕ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

З 1 кастрычніка, пасля некаторага перапынку, звязанага з бягучым рамонтам, аднаўляе сваю работу менскі Дом Чырвонай Арміі імя К. Е. Варашылава. На працягу кастрычніка для байцоў, камандзіраў і членаў іх сем'яў арганізуецца рад цікавых палітычных і культурна-масавых мерапрыемстваў. Будзе прачытана 30 дакладаў і лекцый аб міжнародным і ўнутраным становішчы, аб 20-годдзі ВЛКСМ і XXI гадавіне Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі і на тэмы «Александр Македонскі», «Разгром Напалеона», «Сталінскі план разгрому Дзянікіна», «Развіццё авіяцыйнай тэхнікі» і т. д.

Намечан цыкл лекцый аб мастацтве беларускага народа. Перад байцамі і камандзірамі выступіць сімфанічны аркестр Беларускай дзяржаўнай філармоніі. Беларускі тэатр оперы і балета пакажа прэм'еру «Царская нявеста». Два літаратурныя вечары прысвячаюцца Н. Чэрнышэўскаму і Н. Астроўскаму.

У канцы кастрычніка ў Доме Чырвонай Арміі арганізуецца кінофестываль гісторыка-рэвалюцыйных фільмаў з паказам такіх выдатных совецкіх карцін, як «Чапаеў», «Мы з Кранштата», «Браняносец Пацёмкін» і інш.

Пачынаюць працаваць курсы па падрыхтоўцы да паступлення ў ваенныя акадэміі, курсы па падрыхтоўцы камандзіраў да здачы экстэрната за поўную і няпоўную сярэднюю школу, па павышэнню замежных моваў, кансультацыя ў дапамогу самаадукацыі. Для членаў сем'яў камандзіраў арганізуюцца курсы — агульнаадукацыйныя і прафесіянальныя — бібліятэчных работнікаў, рахункаводаў, машынапісу, мастацкай вышыўкі і т. д.

Дом Чырвонай Арміі разгортвае масавую работу непасрэдна ў часцях, дзе на працягу кастрычніка будзе прачытана больш 40 дакладаў і лекцый па пытаннях міжнароднай і ўнутранай палітыкі, навукі, літаратуры, мастацтва.

Чырвонаармейцы ліквідавалі пажар у калгасе

У калгасе імя Кагановіча ўспыхнуў пажар. Полымя ахапіла некалькі будынкаў. Агонь хутка павялічваўся і пагражаў усёй вёсцы.

Недалёка размясцілася чырвонаармейскае падраздзяленне. Байцы адпачывалі. Сігнал трывогі парушыў цішыню, і праз некалькі мінут байцы на аўтамашынах выехалі да месца пажару.

Чоткая расстаноўка сіл і самаадданая работа чырвонаармейцаў забяспечылі хуткую ліквідацыю пажару. Прыходзілася тушыць агонь зямлёй, бо вады нехапала. Чырвонаармейцы сапёрнымі лапатамі хутка закідалі агонь зямлёй. Асабліва добра працаваў чырвонаармеец-комсамолец тав. Бакуняеў.

ПАСЯДЖЭННЕ ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

27 верасня пад старшынствам тав. Наталевіча адбылося пасяджэнне Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР.

Разгледжана пытанне аб рэарганізацыі апарата Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР. Ліквідуецца рад камісій, якія існавалі раней пры Прэзідыуме ЦВК БССР.

Ліквідуецца камісія па пытаннях культаў, функцыі яе перадаюцца оргкамітэтам па абласцях. Ліквідуецца цэнтральная камісія дапамогі дзецям—сродкі яе перадаюцца Наркамасветы, фонд імя Леніна пераходзіць у веданне СНК БССР.

Існаваўшая раней камісія прыватных амністый ператворана ў камісію па разгляду заяў аб памілаванні пры Прэзідыуме Вярхоўнага Совета БССР. Музей Рэволюцыі перадан у веданне Наркамасветы. Курсы па перападрыхтоўцы совецкага апарата перадаюцца ў веданне СНК БССР.

На пасяджэнні зацверджана структура апарата Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР.

У адпаведнасці з законам «Аб судаўстройстве СССР, саюзных і аўтономных рэспублік», прынятым Другой Сесіяй Вярхоўнага Совета СССР, Совету Народных Камісараў БССР даручана распрацаваць праект «Палажэння аб выбарах суддзяў і народных засядацеляў БССР». Праект будзе ўнесен на зацвярджэнне чарговай Сесіі Вярхоўнага Совета БССР.

Прэзідыум прыняў указ аб класіфікацыі населеных пунктаў Беларускай ССР і зацвердзіў састаў камісіі па разгляду заяў аб памілаванні. Старшынёй камісіі зацверджан сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета БССР тав. Папкоў.

(БЕЛТА).

ЭКСКУРСІЯ НА РАДЗІМУ ВЯЛІКАГА СТАЛІНА

У падарожжа па Каўказу выехала група лепшых стаханаўцаў тарфяных арцеляў БССР у колькасці 21 чалавека. Маршрут праходзіць па Ваенна-Грузінскай дарозе, якая перасякае галоўны Каўказскі хрыбет і заканчваецца на беразе Чорнага мора ля г. Батумі. У часе падарожжа турысты пабываюць у г. Горы, дзе нарадзіўся вялікі праваднр народаў таварыш Сталін.

Сярод удзельнікаў экскурсіі — лепшы стаханавец тарфяной арцелі «Зара рэволюцыі», Менскага раёна, тав. Пашкоўскі, які здабыў за сезон 1938 года больш мільёна плітак торфу, пры норме 530 тысяч плітак; лепшы стаханавец тарфяной арцелі «Энергія», Менскага раёна, тав. Бохан і іншыя. Экскурсія прадоўжыцца 24 дні.

ШКОЛЫ ПАЛІТЫЧНАЙ АДУКАЦЫІ НАСТАЎНІКАЎ

У радзе раёнаў БССР арганізаваны школы і гурткі павышэння палітычнай адукацыі настаўнікаў. Тысячы сельскіх педагогаў вывучаюць гісторыю ВКП(б), ленінізм, гісторыю народаў СССР і т. д. Па няпоўных даных, толькі ў 10 раёнах рэспублікі (у Шклоўскім, Веткаўскім, Мехаўскім, Лепельскім і ў іншых), арганізавана 200 палітычных школ і гурткоў, якімі ўжо ахоплена звыш 3.500 чалавек. У большасці школ з вялікай актыўнасцю прайшлі першыя заняткі. Яны будуць праводзіцца тры разы ў месяц.

Раённыя камітэты КП(б)Б вылучаюць для кіраўніцтва палітшколамі і гурткамі прапагандыстаў таварышоў з партыйнага і совецкага актыва.

НАРОДНЫЯ АРТЫСТЫ СССР т.т. САМАСУД І ГЛІЕР У МЕНСКУ

У Менск прыехалі з Масквы народны артыст Саюза ССР, мастацкі кіраўнік Вялікага Акадэмічнага тэатра Саюза ССР, ордэнаносец тав. Самасуд, народны артыст Саюза ССР, ордэнаносец, кампазітар тав. Гліер і кампазітар тав. Белы.

Народныя артысты праслухаюць у канцэртным выкананні новую беларускую оперу «Міхась Падгорны» — Цікоцкага і азнаёмяцца з работай над пастаноўкай беларускага балета «Салавей» — Крошнера.

Гэтыя арыгінальныя пастаноўкі рыхтуюцца да паказу Беларускім Дзяржаўным тэатрам оперы і балета ў новым асенне-зімовым сезоне.

Прыбыўшыя таварышы акажуць калектыву тэатра кансультацыйную дапамогу.

ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫЯ ВЕЧАРЫ

ПЕТРЫКАЎ. За апошні час заметна павысілася цікавасць калгасных мас пытаннямі міжнароднага становішча і рэволюцыйнага руху ў краінах капітала.

У бягучым месяцы ў большасці калгасаў раёна адбыліся інтэрнацыянальныя вечары, на якіх былі зроблены даклады аб падзеях у Іспаніі, Кітаі і Чэхаславакіі. У калгасах «Профінтэрн», «Свабода», «Чырвоны маяк» пасля гэтых вечароў былі створаны пярвічныя арганізацыі МОПР'а. Калгаснікі сельгасарцелі «Чырвоны маяк» выбралі ганаровым членам свайго калгаса таварыша Тэльмана. На яго кніжку запісана 365 працадзён, даходы ад якіх перададзены ў фонд МОПР'а. На інтэрнацыянальны вечар у вёсцы Скрыгалаў прышло 800 калгаснікаў з трох калгасаў. На вечары ў фонд МОПР'а сабрана 235 рублёў.

—о—

АД РЭДАКЦЫІ

У газеце «Звязда» ад 10 кастрычніка 1937 года быў змешчан артыкул пад назвай «Шайка ворагаў у Белкомунбудтрэсце», у якім зусім правільна ўказвалася на выключную засмечанасць гэтай арганізацыі варожымі і палітычна ненадзейнымі людзьмі, велізарныя страты дзяржаўных грошай і цэлы рад злоўжыванняў. Па гэтаму артыкулу адпаведныя кіруючыя арганізацыі прадпрынялі рад мер па аздараўленню Белкомунбудтрэста. Разам з тым у артыкуле быў няправільна абвінавачан у варожых дзеяннях і жульніцтве працаваўшы тады загадчыкам аддзела кадраў трэста І. Д. Кіновіч.

Гэтым рэдакцыя выпраўляе сваю памылку.

ФІЛЬМ АБ СОВЕЦКАЙ БЕЛАРУСІ

У БССР прыехала брыгада ленінградскай кіностудыі «Совецкая Беларусь» для здымкаў па заказу Наркамата асветы папулярнага геаграфічнага кінонарыса аб квітнеючай ордэнаноснай БССР.

Фільм адлюструе поспехі прамысловасці, сельскай гаспадаркі і культурнага будаўніцтва, дасягнутыя беларускім народам пад кіраўніцтвам бальшэвіцкай партыі.

Тав. МАНЕВІЧ — ЧЭМПІЁН БССР ПА ШАХМАТАХ

27 верасня закончыўся ўсебеларускі шахматны чэмпіянат, прысвечаны 20-годдзю ВЛКСМ.

Першае месца ў чэмпіянаце заняў іграўшы па-за конкурсам гросмейстар Ліліенталь, які набраў 10,5 ачкоў з 13 магчымых.

Другое месца (першае месца ў конкурсе) і званне чэмпіёна БССР па шахматах заваяваў таленавіты першакатэгорнік, бухгалтар гомельскай базы Белскурснабзбыта тав. Маневіч, які набраў 10 ачкоў.

Тав. Маневіч, не гледзячы на дрэнны стан свайго здароўя, правёў турнір вельмі добра. Ён выперадзіў трох майстраў.

Трэцяе месца заняў майстар СССР тав. Верасаў. На ігры Верасава моцны ўплыў аказаў цэйтнот, у выніку якога ён прайграў дзве выйгрышныя партыі (Дуз-Хацімірскаму і Камянецкаму).

Майстар СССР Панаў, які іграў па-за конкурсам, заняў чацвертае месца — 8,5 ачкоў. Майстар СССР Дуз-Хацімірскі — пятае месца — 8 ачкоў.

Шахматны турнір выклікаў вялікую цікавасць у менчан. Кожны дзень на турніры прысутнічалі сотні гледачоў.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ

БЕЛАРУСКАЕ АДДЗЯЛЕННЕ САЮЗКІНОПРАКАТ
ВЫПУСКАЕ
НА ЭКРАНЫ КІНОТЭАТРАЎ БССР

Гастролі Віцебскага Белдзяржтэатра (памяшк. Белдзярждрамтэатра)
28 верасня
У ПУШЧАХ ПАЛЕССЯ
Пачатак у 8 г. веч. Каса адкрыта з 12 да 2 г. дня і з 5 да 8 г. веч.

Кінотэатр «Чырвоная зорка»
ПРАФЕСАР МАМЛОК

Дзіцячы кінотэатр
Бялее парус адзінокі

Кіно «Парыжская Комуна» (Цэнтр. парк культуры і адпачынку)
«НОВЫЕ ВРЕМЕНА»

Кіно «Спартак»
ВЯСЁЛЫЯ РЭБЯТЫ

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
ЦЫРК

Кінотэатр «Навіны дня»
Ля паўднёвых граніц (журнал Саюзкінохронікі ў 3 ч.).

Выдавецтву «Звязда»
патрэбны
КАЧАГАРЫ І ІСТАПНІКІ.
Звярачацца: Совецкая, 49, другі паверх, пакой № 1.

КОНКУРС ВАКАЛІСТАЎ
у снежні 1938 г. у Маскве
адбудзецца
ЎСЕСАЮЗНЫ КОНКУРС ВАКАЛІСТАЎ

Упраўленне па справах мастацтваў пры СНК БССР праводзіць адбор кандыдатаў на Ўсесаюзны конкурс вакалістаў. Першы тур конкурса па БССР БУДЗЕ ПРАВОДЗІЦЦА Ў г. МЕНСКУ. Для правядзення конкурса створан оргкамітэт.

Да конкурса дапускаюцца вакалісты ва ўзросце да 35 год, якія скончылі муз. ВНУ. Дапускаюцца да ўдзелу ў конкурсе і студэнты кансерваторыі двух старшых курсаў па прадстаўленню кафедры або факультэта і з зацвярджэння дырэкцыі. Асобы, якія не скончылі ВНУ, могуць быць дапушчаны як выключэнне да конкурса оргкамітэтам на аснове рэзультатаў іх выканальнай дзейнасці.

Запіс на конкурс праводзіцца да 25 кастрычніка г. г.

У заяве ўказваецца праграма і працягласць кожнага твора.

ЗАЯВЫ ПАСЫЛАЦЬ УПРАЎЛЕННЮ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ (Дом Урада, пакой № 604) старшыні Оргкамітэта прафесару ЦІХАНАВУ. Даведкі аб конкурсе можна атрымаць у кансерваторыі (вул. Кірава, 47) з 2 да 3 гадзін дня ў праф. Ціханава.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВАЎ ПРЫ СНК БССР.

ДА ЎВАГІ *калгасаў, соўгасаў, гужтранспартных арганізацый, калгаснікаў і аднаасобнікаў.*

КОНСКІ ВОЛАС — ВЕЛЬМІ КАШТОЎНАЯ СЫРАВІНА *для прамысловасці і экспарта.*

СТРЫЖЫЦЕ ХВОСТ І ГРЫВУ Ў КОНЕЙ.

Стрыжку рабіце толькі адзін раз у год — восенню. Увесь сабраны волас прадавайце па ўстаноўленых цэнах Саюззаготскур праз яго загатоўчыя пункты, военскія пляцоўкі, ларкі, раз'ездных агентаў, а таксама сельпо і саюззуцыль.

Забараняецца стрыжка валасоў у коней, хворых заразнымі хваробамі і ў гаспадарках, неблагапалучных па заразных хваробах коней, а таксама ў коней маладзей трох год.

ВЫРАБЫ З КОНСКАГА ВОЛАСА

У аддзел АБ'ЯЎ звоніце па тэлефону № 25-384

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Совецкая, 49. ТЭЛЕФОНЫ РЭДАКЦЫІ: рэдактара — 21-352; намесніка рэдактара — 25-188; сакратарыята — 20-830. АДДЗЕЛАЎ: партыйнага — 21-353; совецкага будаўніцтва і гандлю — 22-412; прамысловага — 21-356; сельскагаспадарчага — 21-846; літаратуры, мастацтва, навукі і асветы — 23-955; мясцовай і замежнай інфармацыі — 25-189, аддзел пісем — 20-844, 21-399, 21-885; ілюстрацыйнага і стыльрэдактуры — 21-556; заг. выдавецтва — 21-358; аб'яў — 25-384.

Уп. Галоўлітбела № К— 5682. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. К. М. Б.